

Indian Opinion

Founded by Mahatma Gandhi in 1903.

Former Editor: Manilal Gandhi—1918-1956.

No. 3—Vol. LVIII.

Friday, 22nd January, 1960

REGISTERED AT THE G.P.O. AS A NEWSPAPER
Price: FOUR PENCE

Indians Bottled Up In Natal

(By Our Special Correspondent)

INDIANS are being well and truly bottled up in Natal. Over the last few years it has become increasingly difficult for Indians to obtain permits to travel through the Transkei. They were compelled to put in an extra four hundred miles on a trip to Cape Town by having to go through the Free State, as it is virtually impossible to obtain permits to travel through the Transkei. Indians are today not even bothering to make the attempt to get permits. They accept the circuitous route as the only one.

Now the Free State has promised to clamp down on Indian travellers through that Province and it seems as if the only way to go to the Cape will be by boat or air.

The new chief of the Immigration Department in Bloemfontein has stated that stricter measures will be applied to Indians travelling through the Free State. It is claimed that the new measures will apply to Indians who travel through the Province without permits and are later found to be "vigorous supporters of organisations like the African National Congress."

In future Indians will have to supply adequate reasons for their desire to travel through the Free State.

Footnote: Under the Act of Union Indians are not permitted to live in the Free State. They have been, hitherto, readily given permits to pass through that Province, on their way to the Cape.

Muslim Is Mayor Of Madras

Mr. M. S. Abdul Khader has been elected Mayor of Madras.

ON INDIANS RACE INSTITUTE FINDS IMMIGRATION ENVISAGED PERMANENT SETTLEMENT

(From Our Own Correspondent)

"THE legislation regulating the Indian immigration scheme clearly envisaged the prospects of permanent settlement, thereby historically conditioning legitimate Indian expectations of full and free citizenship, to which their initial political status gave support until their subsequent disfranchisement," states the South African Institute of Race Relations in the course of its findings on the hundred years of Indian settlement and development in South Africa. The Indians had made a major contribution to the established economy of the country "but the subsequent imposition, contrary to explicit assurances, of further restrictions by the Union Government on the members of the community already lacking in status and opportunities has caused general despair and a loss of faith by the Indians in the integrity of their White compatriots and the Christian government of their country."

FURTHER observations made by the Institute on Indians in South Africa are:

■ The Indian community is largely derived from the indentured labour imported by the Government of Natal during 1860—1911 in order to help develop the young and struggling agricultural and industrial enterprises started by Europeans; and has made a major contribution to the established economy of the country.

■ A century of Indian life in this country, the last fifty years under Union, reveals the hard upward struggle of a small culture-conscious and traditionally tolerant minority, against a rising tide of racial prejudice and a White resistance, often expressed in discriminatory legislation deliberately aimed at throttling Indian initiative and enterprise.

■ The response of the Indians to the bright hopes and confidence raised by the Cape Town Agreement of 1927 was a tremendous effort to confirm their qualifications for a full, loyal and responsible South African citizenship in peace and war; and especially in the field of education, great sacrifices were made in order to achieve western standards of living.

■ The full implementation of the Group Areas Act will inflict

upon the community considerable material and spiritual loss depriving its members of the fruits of their labour and of a reasonable stability in their living.

■ The restriction imposed on contact at the highest cultural levels by the enforcement of separate university is a cause for the

(Continued on last page)

'No- Interference Mac'

PROM what he had to say about South Africa, at a West African Press Conference, the British Prime Minister, Mr Harold MacMillan, might well earn the title "No-Interference Mac."

Speaking in Lagos, Nigeria, of the danger to coherence if each country in the Commonwealth began to discuss how other countries in the Commonwealth conducted their affairs, he said that the basis on which the Commonwealth had been conducted all these years was that they tried not to interfere with the internal affairs of each other's countries.

IRRESPECTIVE OF COLOUR OF SKIN

COMMON ROLL URGED FOR ALL

SUMMING up its findings on the fifty years of Union the South African Institute of Race Relations stated in Durban last week at the conclusion of its Council Meeting:—

In this Half Centenary Year we believe that we should dedicate ourselves to the following tasks:—

Respect for the personality and human dignity of all inhabitants of the Union, and their equal treatment irrespective of the colour of their skins,

The removal of causes of friction between the two main groups of Whites, and between Whites and non-Whites.

A common voters' roll for Whites and non-Whites, skin colour not being a disqualification from being placed on the roll.

The removal of the restriction in the South Africa Act confining membership of the Senate and the House of Assembly to Whites only.

Indian Opinion

FRIDAY, 22ND JANUARY, 1960

The Parting Of The Ways?

THE greatest fear facing South Africa is the emergence of Black nationalism—powerful, virile, unrelenting and uncompromising—as a direct result of the extremism of the Nationalist Government's rule since it came into power. There has been in recent years much indication of this—a political orientation which has found a great deal of favour with many African intellectuals. And it is the Indian in Natal who lies in a horizontal layer between the African at the bottom and the European at the top who is painfully aware of the direction of African thought and feeling. Up till now European South Africa could claim that there was more word than substance in the political credo of the Pan Africanists but now even the tolerant Albert Luthuli has declared that the middle of the way course is proving to be ineffectual. Even Chief Albert Luthuli and those cast in his mould have done much to strive for a South Africa in which there would be room for all the people—Indians, Coloureds and Europeans in addition to the indigenous African. His despair, in the circumstances, is not unjustified. The pain of it is that it is not unreal and fanciful. It is the expression of an African political philosophy which can give impetus and direction, sweep across the country with all the force and destructive power of a forest fire fanned by a tornado. Albert Luthuli's statement before the South African Institute of Race Relations requires the earnest consideration and study of all those interested in the welfare of the state, for it may well herald the parting of the ways between the African on the one hand and the rest of the South African population on the other. And who can blame the African?

The Beginning Of Another Decade

WHILE the Indian people in this country are justifiably engrossed in their own problems, there is always time to pause and share the pride of the Motherland on the occasion of the tenth anniversary of the establishment of the Republic of India, which falls on Tuesday next, January 26. It was ten years ago to this date that India cast off the shackles of its physical association with Britain, set itself up as a republic and built for itself an honoured place in the community of nations under the inspiring leadership of Mr. Nehru, the outstanding apostle of Gandhiji. The Indians of South Africa have a direct association with the evolution of Indian independence for it was here in this country that Gandhiji found his soul, propounded the political philosophy of *Satyagraha*, tested it, gave it a place in the philosophical systems of the world and went

(Continued in next Column)

* The Ethics Of Passive Resistance *

(PRIZE WINNING ESSAY—1908)

By M. S. MAURICE

EDITOR'S NOTE In January 1908 when the Indians in the Transvaal were employing "passive resistance" against the law which required every Indian in the Colony to register and carry a permit authorising him to reside in the Transvaal the *Indian Opinion* organised an essay on the "The Ethics of Passive Resistance." It must be remembered that the deliberate defiance of unacceptable laws was being used for the first time as a political weapon under the direction of Gandhiji. Four essays were received and judged by Rev. J. J. Doke, Minister of the Central Baptist Church. The first prize was awarded to M. S. Maurice, "Bon Espoir" Molteno Road, Claremont, Cape Town. "Mr Maurice," said the notice announcing the award "is an Indian gentleman." We reproduce below the first instalment of the essay.

NINETEEN centuries ago one of the greatest moralists of the world laid down his life in passive resistance to constituted authority in what was then a great centre of spiritual activity. The ground for the resistance was unquestionably valid, as it has continued down to this day a memorable and living example of loyal submission was not in direct conflict with the higher law of conscience. The resistance had reference to an injunction that a living faith in a superhuman or divine power was to be abjured, and a claim to spiritual kinship over a certain race of people was to be renounced in favour of the temporal power then existing. "We found this fellow perverting the nation and forbidding to give tribute to Caesar, saying that he himself is Christ, a King." To Pilate's question, after asking him whether he put the question of himself, Jesus said "My Kingdom is not of this world if my Kingdom were of this world then would my servants fight." His death on the cross has ever been a unique episode in the world's history—a

magnificent example of what disobedience to the law really meant. There was no question as to the doubtful character of the authority which sought to enforce the decree of death by crucifixion. The illegal nature of the punishment was not in itself a matter of dispute. It was harsh, it was unjust, it was rigorous in the extreme; it was wholly unmerited. But he who found himself placed in subjection to the law as it then operated, and to the authority which asserted itself in carrying out that law, deemed it within his right, in obedience to his conscience, to resist both, but in a passive manner. There was no idea of resisting it by force. A combination of his servants and followers against the law would have been a direct condemnation of his faith. A concerted action to enforce his claim by physical means would have been derogatory to his moral character and to his high mission. And so the man who had the most powerful force behind him, by virtue of his transcendent moral sway—a force irresistible in its inherent strength

(Continued on page 25)

(Continued from previous column)

on to liberate India with it. It was in the columns of the *Indian Opinion* that the first words on the subject of *Passive Resistance* and *Satyagraha* were recorded by Gandhiji for the study of the rest of the world. Alongside this column we publish an instalment of the first essay on the subject of *Passive Resistance*. Perhaps emergent Africa and all those people who are interested in the welfare of the country might do well to study Gandhian politics and philosophies. We believe that we are expressing the feelings of all Indians, and others in this country, when we pray that in the coming decade the Republic of India will continue to build on the greatness it has achieved in the first decade of its existence, and that the guiding spirit of Bapuji will always hover over it.

A Non-European Looks At Fifty Years Of Union

"We Have Lost All Rights, Have Suffered Grievously"

—EX-CHIEF A. J. LUTHULI

THE non-Whites must be excused if they see nothing but bad in the compact of Union, especially in the political sphere. In the fifty years of Union we have lost all rights politically and have suffered most grievously, more especially during the twelve years of Nationalist Party rule, mainly because we do not enjoy democratic rights." These statements were made in Durban in a paper read to the Council of the S.A. Institute of Race Relations for Ex-Chief Albert J. Luthuli, President-General of the African National Congress. Mr. Luthuli, who is an executive member of the non-party-political Institute of Race Relations, could not attend its thirtieth annual Council meetings because of a five year government order confining him to his rural Natal home. The Institute meetings were evaluating fifty years of Union, and Mr. Luthuli was dealing with the political sphere.

IN his paper, Mr. Luthuli ascribed the plight of Africans and other non-Europeans since Union to their having no vote.

"What we want," he said, "is a link with the sovereign body in the land, parliament, not only with the Government, whose dictatorial ruthlessness can only be moderated by Parliament and the ballot box." "The desire to see the vote extended to people of all racial groups has led the African National Congress to advocate a nationalism that embraces all in the country provided they give undivided allegiance to the land of their birth or adoption, as the case may be, in Africa. This is the happy development Africans have come to."

Killing Chieftainship

Apartheid and the Bantustan schemes are causing chieftaincy to "die unmourning and unsung," said Ex-Chief Luthuli, "as people are increasingly coming to regard the chief as a government stooge, a government man, not their man, their persecutor, and not a father who punishes to discipline for the good of the tribe."

Mr. Luthuli resigned his own hereditary chieftaincy some years ago when forced by the government to choose between it and the African National Congress.

"The Promotion of Bantu-Self-Government Act of 1958," he said, "is an evasive piece of legislation that provides a mongrel-like form of local government which has no semblance of democracy. It is the worst caricature imaginable of our traditional African form of government." For Africans, the Act "is a culmination of a process that has its genesis in the Act of Union itself."

View Of Union

"Well might some cynic say that the Act of Union was a

triumph of the spirit of disunity and domination, and not of unity and friendly tolerance.

The white leadership saw the new State as supplying White South Africa with "a government strong enough to guarantee effective control over 'Natives', and thus facilitate the exploitation of the black man," said Mr. Luthuli.

"Many Afrikaners must feel indebted to General Hertzog for his two-stream policy which started a schism in the white community of South Africa, promoting the ascendancy of Afrikanerdom." As a result "the Union of South Africa is on the eve of becoming an Afrikaner-dominated republic."

Ineffectual Today

The formation of the Union "saw the beginning of the defeat of liberalism—so called Cape Liberalism," said Mr. Luthuli. Apartheid is "diametrically opposed to the aspirations of the non Whites, and has so sharpened the issues as to eliminate as a factor of any consequence the advocates of the middle of the road policy."

"Nothing short of abandonment of the policy of segregation and its more virulent form, apartheid, will ease the situation.

"Threats to use the army to help the civil authorities to crush the alleged non-white uprisings only to help to inflame the situation, undermining genuine efforts to prosecute a non violent struggle in an effort to convince white South Africa of the strong desire of the people for freedom and democracy."

"Let us face it," Mr. Luthuli urged the Institute of Race Relations. "The basic cause of strained black white relations is the refusal of white South Africa to give non whites full demo-

cratic rights. The vote is the key to equal opportunities in a democratic country."

Whites Suffering

White South Africa, Mr. Luthuli pointed out, has also "suffered to some extent."

Since our life impinges on all sectors of life in South Africa, what is done to non-whites sooner or later affects some members of the white community."

"Successive Governments of the country, especially the Government of the day, the Nationalist Party Government, have armed the state with drastic security laws that are accompanied by severe sanctions. The Nationalist Party Government is already using these powers most drastically and with little respect for the rule of the law."

"The reply of the people on the whole is a refusal to be intimidated and in a growing

mood to show a courage that rises with danger," said Mr. Luthuli.

"Let us look forward," he said, "to the future with hope and belief that the centenary anniversary of the Union of South Africa will find our country already a free non-racial democracy."

"In the meantime," he urged the Institute of Race Relations, "let us each and all work with courage and patience for the consummation of our hope—freedom and democracy for all—at the earliest time possible."

INDIAN EVEREST EXPEDITION

NEW DELHI.—Mr. Humayun Kabir, Minister for Scientific Research and Cultural Affairs, in a written reply to Mr. Bhaik Darshan said in the Lok Sabha that an Indian expedition to Mount Everest was being organised for 1960.

It was being sponsored by a committee Government had agreed to make a grant of about Rs six lakhs of which a sum of Rs 2,46,185 had already been released.

Books of all sorts, Indian, Ancient, Historical

JUST ARRIVED

Caravan	2/-
Indian Annual	7/6
Illustrated Weekly	2/-
How the Great Religions Began	3/6
Gandhi: His Life and Message for the World	3/6
The Religions of Man	5/6
Indians of America	5/6
The History of the World in 240 pages	5/6
Live without fear	3/6
The Way to Popularity and Personal Power	2/9
The Negro in American Culture	5/6
God's Wonderful World: a Song Book	5/6
Mohammedanism	5/6
Good Stories, Riddles and Jokes	4/9
Toasts and Speeches	4/9
Everybody's Letter Writer	4/9
How to Win Friends and Influence People	3/6

Obtainable from:

D. ROOPANAND BROS.

PUBLISHERS AND BOOKSELLERS

Phone 20707. (Est. 1932) P.O. Box 2524.
85 VICTORIA STREET, DURBAN.

THE PLIGHT OF INDIANS IN CEYLON

Have Lost Citizenship, Franchise, Other Rights

(By A Special Correspondent)

MADRAS—Many thousands of Indians in Ceylon who have rendered yeoman service to that country are now virtually in the position of stateless persons. While morally and ethically they are citizens of Ceylon, the Ceylonese Government is making every effort to compel them to return to India. Commenting on the problem facing Indians in Ceylon the *Hindu* here writes: "Thousands upon thousands of Ceylonese of Indian descent who have done so much to develop Ceylon's economy have had their applications for citizenship turned down by procedure that has been, in the few instances of appeal that have gone up to the highest judicial tribunal in Ceylon or to the Privy Council in London, condemned as illegal or improper. Not everybody, particularly the worker on an estate, could afford to take his case up to the Supreme Court. The result is that several lakhs of these unfortunates have lost their citizenship, and with it, their franchise rights and are in the category of the "Stateless".

The Government of India have rightly maintained that they constitute Ceylon's sole responsibility and that the Ceylon Government could not expect to dump on India those who are unwilling to leave Ceylon and who want to be citizens of that country. There is no bar to the offering of any inducement for them to opt for Indian nationality but Ceylon cannot achieve it by compulsion. Nor can this problem be left hanging in the air and these unhappy people expected to live with the brand of inferiority.

That is why the suggestions put forward by Mr. Aziz, one of the Ceylon Indian leaders, deserve to be accepted and acted upon. He and his wing of the Ceylon Democratic Congress are convinced that the Ceylon Government should announce their inducement scheme, that there should be a time limit for the acceptance of the scheme; that those who do not take the inducement should automatically be accepted as nationals of Ceylon, and that as a first step, the Government of Ceylon should work out the details of the scheme with the representatives of plantation workers in Ceylon.

In fact, we should like to emphasize that the Ceylon Government should enter into conferences with the accredited leaders of the entire Ceylon Indian community. For this purpose, the two sections of the Ceylon Democratic Congress (and their labour sections) should come together again.

We are glad to note from a recent statement made by Mr. Aziz that the relationship between the two wings has improved considerably. Without unity on their part, they could not expect to carry any weight

with the Government of Ceylon. The Government of India have been and will always be, ready to use their good offices in promoting a solution of this vexing problem which threatens harmony not only between different communities in Ceylon but between Ceylon and India. But Mr. Aziz is convinced that any discussion between the Government of Ceylon and the Government of India should be held only after the former reach a settlement with the representatives of the Ceylon Indians, particularly the estate workers and their leaders.

Compulsory Education Overdue

COMPULSORY education for the non-European people is long overdue, states the South African Institute of Race Relations in its findings at the conclusion of its Thirtieth Council meetings held in Durban last week.

The Institute observed:

"Whilst recognising that great progress has been made in the extension of schooling to Non-White groups, Council is of the opinion that for the Indian, Coloured, and urban African communities compulsory education is long overdue.

In regard to the African community as a whole, Council acknowledges the manifold difficulties in the way of immediate compulsory education, but urges that it be regarded as a priority.

Telegu Treatise On The Art Of Dancing

THERE is, undoubtedly, a great deal of interest in South Africa in Indian dancing today and our readers should find the following review of the Telegu book "Natyasastra," by J. Madhavarama Sarma (Kalakshetra, Eluru, about £1) very interesting.

THIS is a scholarly work in Telegu on the art of dancing and dramaturgy, writes P. Sambamurthy in *The Hindu*, Madras.

Based on the *Natyasastra* of Bharata, the illuminating commentary of Abhinavagupta and the writings of other classical authors on the subject, the author has analysed and presented the various topics pertaining to Natya in a lucid and understandable language. This is one of the voluminous books to be published on the subject in recent times.

With the decline in the number of people studying and understanding Sanskrit, there is the need to publish in modern spoken languages the wisdom of our ancients enshrined in the Sanskrit works. The author who is well equipped for the task has done justice to his work. The art of dancing is one of the precious items of our cultural heritage. If the art is to live, the intelligentsia of our land should take a live interest in the study and appreciation of the art and not merely look upon dancing something to be merely seen and enjoyed.

Ramified Aspects

The *nayaka nayaki bhava* in all its ramified aspects, the various *rasas* (feelings) and the *bhavas*, the instrumental accompaniment, the movements of the head, eyes and limbs, the significance of technical and dress and jewellery for dancers, are all dealt with in the book.

One of the topics of absorbing interest in *Natyasastra* is the pictorialisation of hypothetical situations that may arise in the relationships between the lover and the beloved. These details are of human interest. These show the extent to which human genius can soar in the realm of erotic thinking.

Huge Literature

The personalities of *nayakis* in particular psychological moods have been crystallised with technical names like *Khadita*, *Kalabhanrita*, etc. The concept of *nayaka-nayaki bhava* paved the way for the emergence of a huge lyrical literature in Tamil in the shape of *Kovais* and *padas* in Telegu and Tamil. The initiated as well as the uninitiated will find this a useful book.

There is the reference on P. 153 to the four-fold classification of musical instruments into *Tata*, *sushira*, *avanaddha* and *ghana*. It will be of interest to know that this classification propounded more than two thousand years ago by Bharata has now been universally adopted. The modern terms *chordophones*, *aerophones*, *membranophones* and *autophones* have been coined to signify the above Sanskrit terms. While on the subject of the seven *suddha jatis*, *shadji*, *Arahbhai*, *Gandhari*, etc., on p. 293, the author could have given their precise later parallels.

AGARBATTIS

LATEST WHOLESALE PRICES

SHIPMENT ARRIVAL JANUARY 1960

Night Queen	(12 Sticks)	3/6 per doz.
Soogandh Rani	1 tola	4/3 " " "
Soogandh Rani	1 tola	8/- " " "
Steamer No. 444	3 tola	8/6 " " "
Chamel	2 tola	15/ " " "
Vasanti	2 tola	15/- " " "
"	2 tola	18/- " " "
Three Roses thin-sticks	3 tola (tins)	40/- " " "
Three Roses thin sticks	6 tola (tins)	80/- " " "
Gateway of India	3 tola	48/- " " "
Gateway of India	6 tola	96 - " " "

FOR DURBAN CASH WITH ORDERS

Add postage charges and Bank Commission on Cheques

A. K. HOUSEN & SONS,

IMPORTERS OF AGARBATTIS—SAREES—LATEST JEWELLERY & HABA DASHERY, ETC

116 Queen St., (P.O. Box 2168), Durban

FORMER AFRIKANER NATIONALIST TALKS OF

Hate-Free; Fear-Free Greed-Free Africa

By NICO FERREIRA

(Formerly an official in the Bantu Administration Department)

THE time has come for us White South Africans to think anew about our position in the world of today. We are on the eve of a new year that will prove to be a turning point for the African continent. Some 50 million people will become independent, among them the largest country in Africa—Nigeria, with a population of 35 million. For the first time in history, the head of the Communist world will set foot on this continent, when Mr. Khrushchev starts his African tour in January.

I am rooted in the Afrikaner tradition, born and brought up on a simple farm in the Western Free State. As a student at Pretoria University I became chairman of the Werda Jeugbond branch (Afrikaner Nationalist Youth Organisation).

I love Afrikanerdom with its culture and tradition. It was basically this love of my people and a desire to find the greatest thing for them that took me to an Assembly for Moral Re-Armament in Northern Rhodesia. There I found militant Afrikaners, Afrikaners like myself and English speaking South Africans who were ready to change and start again to build something different for the whole of Africa.

I realised I had to find an idea valid for White South Africa and equally capable of reaching the hearts of the most militant African leadership.

I found at that Assembly a new way of life being pioneered for the whole world. Men stopped pointing a finger at other races and began to put right what was wrong in themselves and their own people. Men were being changed and unity based on absolute moral standards created in homes, communities and nations, between races, classes and cultures.

Trust was established again and an atmosphere created where men could plan policies based on what is right and not who is right.

Vice-Chancellor Of Santiniketan

Mr. Sudhi Ranjan Das, the former Chief Justice of India, has been appointed Upacharya (Vice-Chancellor) of the Visvabharati University by its Samsad (court) at a special meeting.

The appointment is subject to confirmation by the University's Paridarsaka (Visitor) Dr. Rajendra Prasad.

I decided to make this task a priority in my life.

My decision was put to the test at the time of the Sophiatown removal. I was sent as an official from the Bantu Administration Department to help with the removal.

The situation was explosive, as thousands of Africans in Johannesburg were organised to resist the project with force. It could have led to a showdown between White and Black. A large section of the world press had their representatives here to report a bloody revolution to the world.

I Knocked At His Door

In the lead, organizing the African resistance, was a powerful African, P. Q. Vundla, a man of great influence. For years he had given his life to bringing about the day of reckoning with the White people when they would be murdered and pushed into the sea. Black and White nationalism confronting each other had brought South Africa to the verge of revolution.

I decided to go and meet him at his home in the heart of Western Native Township. Early one morning I set out alone and with a pounding heart knocked at his door.

He let me in but my fears were not allayed when he seated me in a small room with a massive body-guard behind my back. Immediately he launched a bitter attack on everything we White people stand for. I decided not to justify or defend, but admitted to him our failure as a White people to give to Africa an idea superior to Communism and Colonialism.

Through this we have conditioned 200 million to stretching out their hand to Communism for help. We wanted the Africans present when they could help us to get rich or comfortable, but absent otherwise.

I told him that I was sorry for this and that I longed to take on answering the needs of Africa to-

gether with him. I told him how my life had changed and I had found an idea big enough for all men everywhere.

A miracle took place that day. Vundla started to lose his bitterness, admitted that his fight was bitter and sectional, and it was the beginning of our united battle to remake the world.

Since that day we have fought shoulder to shoulder to make that a reality. He has had to face bitter opposition from those of his people who demanded a leadership based on hatred and bitterness. His home has been threatened. He himself has been stabbed.

I have had to face misunderstanding from my friends and family. Yet today Vundla is winning through with his people. My family and many friends give me their fullest backing.

We white people are on the threshold of fulfilling our destiny in Africa. We can offer mankind a superior choice to Communism.

It starts with our basic motive being changed from self preservation to the building, together with our 200 million fellow Africans, a new continent—a hate free, fear-free, greed free Africa, peopled by free men and women—'The Star.'

Call On Congress For Defence

(Our India Service)

BOMBAY — The out-going Congress President, Mrs. Indira Gandhi, said at Bangalore that the most important task before the party was to mobilise the nation to meet the challenge on the country's frontiers.

She said that the people would have to make to realise the seriousness of the situation which called for the rapid strengthening not only of the nation's defence but also her economy.

In her valedictory address to the All India Congress Committee, Mrs. Gandhi described the Chinese incursions into Indian territory as a "Starting event" that had rightly roused the indignation of the country. She said that mere public meetings and demonstrations condemning the Chinese action was not enough.

R. VITHAL

Bookkeeping, Writing up Sets of Books, Balance Sheets, Income Tax Returns.

Contact No. 12 Barkly Arcade
38 Market Street,
Cor. Diagonal & Market Sts.
Johannesburg Phone 33-1654

B-I Sailings Between East African Ports Karachi And Bombay

S S Kampala due 31st January. Sails 5th February.
S S. Karanja due 29th February. Sails 5th March.

PASSAGE FARE TO KARACHI OR BOMBAY

	single	without food	
First Class			£92-0-0
Second "	"	"	£60-15-0
Third "	"	"	£31-10-0
Ordinary			Special
Non-Vegetarian	£5-5-0		£10-18-0
Vegetarian	£4-17-0		£ 0-10-0

For further particulars apply to—

Shaik Himed & Sons (Pty.) Ltd.

390 Pine Street,
Telephone 20422,

— Durban.
Tel. Add. "KARAMAT."

GROUP AREAS FIXED IN RUSTENBURG

(By A Special Correspondent)

A PROCLAMATION declaring "group areas in Rustenburg, Transvaal, has been issued by the Government. The Bazaar South and the Bazaar North Area have been set aside for the Indian people

The Government notice making the proclamation describes the Bazaar South Area as:

"BEGINNING at the point where the prolongation of the north-western boundary of Erf 262 in the Township of Rustenburg, District of Rustenburg, intersects the middle of Hugo Street; thence south-eastwards along the middle of Hugo Street, Scheiding Street, Hugenoot Street and Spruit Street to the point where it is intersected by the south-eastward prolongation of the south-eastern boundary of Erf 303; thence north-westwards along the said prolongation and the boundaries of the following erven so as to include them in this area, viz, Erven 303 and 302, across Food Street, Erven 301, 300 and 299, across Johnson Street, Erven 298, 297 and 296 to the point where the prolongation of the south-eastern boundary of the last-mentioned erf intersects the middle of Oxford Street; thence north-eastwards along the middle of Oxford Street and Hugenoot Street to the point where it is intersected by the prolongation of the north-western boundary of Erf 289, thence north-eastwards along the said prolongation and the boundaries of Erven 280 and 262 so as to include them in this area, to the northernmost beacon of the last mentioned erf, thence north-eastwards along the prolongation of the north-western boundary of the said Erf 262 to the point first named.

The Bazaar North Area is defined thus:

"Beginning at the point

Belgian Envoy To India

NEW DELHI.—The Ambassador-Designate of Belgium, Dr. Francis-Leo Goffart presented his credentials to the President at Rashtrapati Bhavan recently.

Presenting his letter of credentials, Dr Francis-Leo Goffart said he appreciated what India had achieved by her "gigantic effort" in raising the standard of life of the Indian population. He added that he had been struck with the spirit of determination in the people of India.

where the prolongation of the north-western boundary of Erf 154 in the Township of Rustenburg, District of Rustenburg intersects the middle of Collins Street; thence south-eastwards along the middle of Collins Street, Scheiding Street and Hugo Street to the point where it is intersected by the prolongation of the south-western boundary of Erf 244, thence north eastwards along the said prolongation and the boundaries of the following erven so as to include them in this area, viz, Erven 244 and 226, a ross Sachville Street, Erven 208 and 190, across Hollis Street and Erven 172 and 154 to the northernmost beacon of the last mentioned erf; thence north-eastwards along the prolongation of the north-western boundary of the said Erf 154 to the point first named.

Europeans Selling Out In India

NEW DELHI.—Mr. Morarji Desai, Finance Minister, told a member in the Lok Sabha that it would be "an impossible proposition" to restrict the sale of tea estates in India by European owners

He was replying to Mr. Rameshwar Tantia who had asked whether it was a fact that some of the European owners were selling their tea estates in India and acquiring new plantations in East Africa. Describing this as a menace to the Indian tea trade, he asked whether such sales would be restricted in future

Earlier, Mr. Desai told the members that it was a fact that some tea estates in India had been sold by Europeans this year

Asked whether prior permission was obtained from Government for such sales, the Finance Minister replied that prior permission of the Reserve Bank was required for the remittance of the sale proceeds, not for the sales themselves. Such permission from the Reserve Bank was obtained

Mr. Desai said that during the period, 1st January 1959, to the end of September, remittances amounting to Rs 34.60 lakhs were made to the United Kingdom on account of such sales.

For Every Child In India"

—Nehru

BANGALORE.—The Prime Minister, Mr Nehru, affectionately responded to "a tender and loving welcome" accorded to him by the children of Bangalore

In reply to a short and sweet address by a ten-year-old girl, the Prime Minister: "You live here in this beautiful city, which has lovely flowers and trees. I hope you like them. I want you also to be like these beautiful flowers."

He added: "We have to make our country a fine garden with plenty of flowers. Every child in India should have opportunities to play in this garden and help maintaining it."

Arrangements at the rally broke down as children swarmed Mr. Nehru who drove round the stadium in a decorated jeep. Dance and drill displays by the children, scheduled for the occasion, were abandoned.

Mr. Nehru said that all the palaces in the present time should be for children and not for the grown-ups. He added: "I was happy to learn that a children's palace is being built here."

The prime Minister said that in these children's palaces all children should get equal opportunities to develop themselves, play and study.

Mr. Nehru announced that a large number of small purses have been presented to him by the children. The collection had been made for needy children.

"Mr. Nehru Lonely"

MRS Indira Gandhi, who was scheduled to stay with her father as the guest of Mysore's Governor at the palace changed her mind and moved into "Neta Nivas", in Sadashivnagar camp, at the Congress session now being held in Bangalore

The Congress President-elect, Mr N. Sanjiva Reddy, and other leaders are housed in Neta Nivas.

The Prime Minister will now stay alone at the royal cottage in the palace

While returning for lunch to the Palace at the end of the forenoon session of the Steering Committee, Mr. Nehru asked if any of his colleagues would accompany him. When no one volunteered, Mr. Nehru looked at his daughter and asked, "You, Indira?"

When Mrs. Gandhi said she would stay in the camp Mr. Nehru jocularly remarked, "Now even Indira doesn't wish to accompany me"

The Ethics Of Passive Resistance

(Continued from page 20)

and overwhelming in its ultimate result, if put into effect—preferred to resist the law by submitting to the dread decree pronounced against him for breaking the law's (to him) unlawful demand

Met Martyrdom

During the same epoch of Christian history, and but a few months after the consummation of Christ, a holy man met martyrdom at the hands of his adversaries. His offence was "speaking blasphemous words against Moses and against God." He, however, proved a passive resister. His detractors proceeded to open violence. He was dragged out of the city and stoned to death. Upon the removal of Stephen a general persecution was raised against the Church people at Jerusalem. Men and women were haled and committed to prison. Thus passive resistance obtained Divine sanction, and men had recourse to it as the only effective weapon against tyranny and injustice and oppression. As martyrdom was a penalty of self-consciousness, born of the deepest convictions, in religious life, so in civil life those whose minds and whose consciences revolt against oppressive laws, against laws which seek to take away the best of manhood and to degrade humanity, adopt passive resistance as the most effectual salve to their outraged consciences

(To be concluded)

New Department For Madras 'Varsity

The Senate of the Madras University at a meeting resolved to establish a Department of Library Science in the University with a Professor, a Reader and two lecturers and to institute a Degree in Library Science, and to establish a Department of English with a Professorship for the present and a Department of Ancient History and Archaeology.

OBITUARY

TEIKAMDAS known as GOPALDAS GURDASMAL, of Teikandas Bros. (Pty.) Ltd., passed away in India on the 18th January, 1960. Deeply mourned by his sons, families and staff

fifty years ago...
... January 1910

**CHIEF WEAPON OF FUTURE : MORAL
 FORCES STRONGER : WOMEN AND
 THE £3 TAX : "TO DESTROY INDIAN
 EDUCATION UTTERLY"**

*FROM the Indian Opinion,
 Saturday, January 15, 1910 :*

Speaking at a private dinner given "in honour of Messrs. Joseph Royeppen, David Andrew, Samuel Joseph and Manilal Gandhi who have entered the Transvaal in order to join the passive resistance struggle" Mr William Hosken, a staunch supporter of Indian rights said, as reported in the *Transvaal Leader* "He (Mr Hosken) rejoiced to think that the weapon which Mr. Gandhi and his countrymen had laid hold of was destined to become the chief weapon of the future for the defence of invaded rights, whether national or personal—the weapon of passive resistance. Would it not be all to the good if the old weapons of violence and bloodshed became superseded by that of which the Asiatics were now proving the efficacy, which, faithfully and persistently wielded, proved that moral forces were stronger, after, than physical force, and which was as useless in a wrong cause as it was irresistible in just one (Applause)"

"Mr Gandhi, in proposing the toast of 'The Guests' explained their motive in coming to the Colony—one, simply, of vindicating their national honour"

"The proceedings terminated with the singing of 'God Save the King'"

"The whole of the arrangements, from the cooking to the waiting, were undertaken by volunteers whose names are. Messrs. Edward Andrews, Solomon D Ernest, Manilal Gandhi, M. D Thompson, Frank B Ernest, K. M. David, K. Jimmy, Lewis Sebastian, Ruthnum Francis, Marie Anthony, M Peter, Poonole, Valoo, R. Chetty, Mahan Valla, Rajoo Naidoo and U. M. Shelat."

*THE Indian Opinion, Saturday,
 January 15, 1910* Report of proceedings in the Legislative Assembly of the Natal Parliament, January 10, 1910, on the tax. "The Colonial Secretary moved the second reading of the Indian Immi-

gration (Licences) Act Amendment Bill. He stated that representations had been received both from the Indians themselves and from the magistrates to the effect that the licence of £3 was unable to be paid, and the Government felt that the obligations would be met if the licence were removed so far as Indian women were concerned, and that was the object of the present measure. The Indian Immigration Commission had inquired into the matter, and had recommended the course now proposed.

"Mr. Saunders said that there was never any idea that this tax was to apply to women. The effect of this tax was bad in the extreme. It was causing a pauper population to spring up through inability to meet the numerous taxes payable by the Indians, and was driving these people to crime. He quoted instances in support of his contention, showing the harsh treatment to which these people had been brought to his personal notice. He considered the magistrates and others should have discretionary powers in connection with these taxes, so that hardship should not result in the future."

*THE Indian Opinion, Saturday,
 January 22, 1910, reports*

"Mr. Polak contributes an article to the Indian Review (November issue) on "Indian Education in Natal", in which describes the history as a very painful one. Starting with the position in 1899, when the Indian children were stopped from going to the public schools attended by European children, Mr Polak tells of the creation of the Higher-grade Indian school and the many changes which the Government made from time to time which are so familiar to readers of this journal. The matter of the age-limit is dealt with. "It is clear," says the writer, "that the Natal Government have made, during the last four years, a deliberate attempt to destroy Indian education utterly."

Permanent Settlement

(Continued from front page)

gravest apprehension. At the very stage of South African national development, when inter-cultural understanding is essential, and a small but growing Indian intellectual leadership has become available and willing to strive for greater tolerance and understanding between the races, this unwarranted isolation may well have disastrous results.

While the Indian community enters upon its second century in South Africa with a sense of gloom and frustration, it has not failed to detect the small ray of hope cast by the recent spontaneous actions of its White compatriots in open defence of Indian rights and freedom. If this is a symptom of awakening White conscience, the hope is not entirely lost that the Indian South Africans might yet attain their legitimate heritage to grow in peace to the full stature of their manhood like all their fellow citizens no more and no less.

APPEAL FOR INDIAN WITNESS

Would the Indian driver or anyone else who witnessed an accident at approx 6.45 p.m. on Nov 3rd, 1958, on the National Road near AMANZIMTOPI involving a Peugeot Station Wagon and a black and white Simca Vedette (The driver of the latter car was removed by ambulance to Hospital unconscious) please contact Mr Ritch of Forster, Ritch & Eriksson, Port Shepstone

WANTED GUJARATI VERNACULAR TEACHER

To commence duty immediately.

Write, giving full particulars, Experience, Qualifications, etc

To: SECRETARIES,
 Gujarati Vedic Society,
 P.O. Box 683,
 Pietermaritzburg.

HAWKERS AND TRADERS

Gent's wrist watches, 17/6 with 15 jewels 22/6, 17 jewels, waterproof, shockproof 32/6; 21 jewels, waterproof, shockproof, 37/6; 25 jewels, waterproof, shockproof, 41/6, Ladies wrist watches 39/6, 25 jewels 49/6 A. I. Agencies, P.O. Box 3980, Cape Town.

No Catalogues

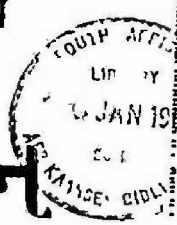
VERY GENEROUS COMMISSIONS OFFERED

To
 AGENTS
 ENROLLING SUBSCRIBERS FOR
 "The Indian Opinion."

For Details Write to :

The MANAGER
 "The Indian Opinion,"
 Private Bag,
 DURBAN.

—Telephone : Phoenix 3.

“ચિંતા અને વિશ્વાસ સાથે જીવવાની શક્તિ નથી ચિંતા યતા વિશ્વાસ યાલી જાય છે. અને વિશ્વાસ આવતા ચિંતા દુર થાય છે” એવી ચિંતા દુર કરવા માટે વિશ્વાસ વૃદ્ધિ કરવું જરૂરી છે તે માટે અંત અને પ્રારંભ એક જ આ બંને વસ્તુથી વિશ્વાસ વૃદ્ધિ થશે અને ચિંતા દુર થશે”

પુસ્તક ૫૮ રૂ—અંક ૩

તા. ૨૨ જાન્યુઆરી, ૧૯૬૦.

છુટક નકલ રૂ. ૪

છેલ્લા સૈકાથી હિંદીઓની પરિસ્થિતી

હિંદીઓ માટેની ઇમ્પ્રોવિશન યોજનાને વ્યવસ્થિત કરવાની કામગીરી વિચારણા જેનાથી કાયમી વસાહતની ભાવિ આશાઓ હતા; તેવા ઐતિહાસિક કારણ, જેમાં સંપૂર્ણ નાગરિકતા અને રાજકીય હિતો સચવાતા હતા, મતાધિકાર જતાં તે બધું ચાલ્યું ગયું છે.” એવું સાઉથ આફ્રિકામાં સો વર્ષની હિંદી વસાહત અને વિકાસનું સંશોધન કરતાં ‘ધી સાઉથ આફ્રિકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રિસ રીલેશન્સ’ પેશ કયું છે.

વધુ માટે જણાવે છે કે, હિંદીઓએ દેશની આબાદી અને ઉત્પાદનમાં મોટા ફાળો આપ્યો છે. પરંતુ યુનીયન સરકાર અસ્પષ્ટ ખાતરીઓ આપી; જે તરીબી પ્રબલને ઢકો/ અને તકો મળતી નથી તેની ઉપર બધું કામગીરી ઠેકા ઠેકાડે છે; તેથી ગોરા દેશ બધુંએ અને કીશીયન સરકાર ઉપરથી તેમની અઢા હી ગઈ છે

સંશોધન વધુમાં જણાવે છે કે નાટાલની સરકારે ૧૯૬૦-૧૯૬૧માં રૂફિ મારી રહેલા ગોરાઓ કે જેમને ખેતીવાડી અને ઔદ્યોગિક સાહસો થર કાપી હતા તેમને અદ્દ કરવા માટે

સહકાર અને ત્યામ આપી ચુક્યા હતા

ગ્રૂપ એરીયાના કામગીરી હિંદી કોમ ને બધું તુકશાન થશે અને તેમનાં જીવન ધોરણમાં ઝાટ આવશે.

જિવી ડેવલપ્મી માટે અલગ યુની-વર્સિટી એ એક ભવનું મુખ્ય કારણ બની મયુ છે ન્યારે સાઉથ આફ્રિકન રાષ્ટ્રીય ઉત્થાન માટે આંતર સંસ્કારિક સમજની વધુ જ જરૂર છે, અને ન્યારે ઉત્તી નાની હિંદી કોમની નેતાગીરી કોમી સહનથીલતા માટે પ્રયત્ન કરવા આવુર છે, ત્યારે આ ઇલાયદાપણથી દારણ તુકશાન થશે

ન્યારે હિંદી કોમ ખીજ સૈકામાં પમલા માટે છે ત્યારે ગોરી સ્વદેશ બધુની સ્વપંરુકિતિ-હિલ આલથી જે આશાના નાના કિરણો પ્રકટયા છે તે જેવા તેઓ અચકિતમાન રહ્યા નથી. આને ગોરી કોમની જન્યૂત વિવેક શુદ્ધિ હોય તે સાઉથ આફ્રિકન હિંદીઓ હજુ પથુ તેમનાં નામરિક બધુઓની જેમ કાપદેસરના વારસાથી માનવતા મેળવી ચાંતીથી પ્રતિ પામી શકશે— એથી વધુ નહિ અને જોણુ નહિ ?

બાઉ ગ્રૂપનું મેમોરેન્ડમ

બ્રીટીશ પાર્લામેન્ટના ડેટલાક યુવાન કોન્ગ્રેસેટીવ સભ્યોએ બાઉ ગ્રૂપની સરકારી હેઠળ એકત્ર થઈ બ્રીટીશ સરકારને એક મેમોરેન્ડમ પેશ કયું છે તેમાં જણાવ્યું છે કે કેપ્તાને ૧૯૬૫ સુધીમાં જવાબદાર રાજતત્ર આપવું અને ૧૯૭૦માં સ્વરાજ આપવું.

બ્રીટીશ વડા પ્રધાન શી મેકમીલન આફ્રિકાના દેશોની મુલાકાતે ઉપડતા હોઈ તે તકનો લાભ લઈ આ મેમોરેન્ડમ પેશ કરી આફ્રિકન દેશોના ભાવિ આનતમાં યુવાન કોન્ગ્રેસેટીવો નો શો મત છે તે આફ્રિકાના દેશો ને જણાવવા માટે એ મેમોરેન્ડમ પ્રસિદ્ધ પથુ કરવામાં આવ્યું છે.

આ ગ્રૂપના વડા શી. બાઉએ ખી બ્રીટીશી મુલાકાતમાં જણાવ્યું છે કે, કેનીયાના આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદ અંગે અમે બહુ આવુર અને ચિંતાવુર બન્યા છીએ, કારણુ યુરોપીયનેના હાયમાર્થી સત્તા લઈ જે તે આફ્રિકનેને આપવાની હોય એટલે કે આફ્રિકામાં એક જનિતા હાયમાર્થી સત્તા લઈ ખીજ જનિતા હાયમા સોપવાની હોય તે ન્યાસાલેન્ડ અને કેનીયાના યુરોપીયને અને કેનીયાના એશિયનેના દિલ સુર-ક્ષીત રહેવા જોઈએ

આ મેમોરેન્ડમમાં એવી પથુ મામણી કરવામાં આવી છે કે ન્યાસાલેન્ડના આફ્રિકન આગેવાન ડો. હેસ-ટોગ્સ બેન્ડા જેમને એમરજન્સી હેઠળ વમર તપાસે પુરી રાખવામાં આવ્યા છે તેમને છુટો કરવા જોઈએ.

આફ્રિકા માટે આ ગ્રૂપના ક્યા સીદાતો છે એ મતવનના પ્રમની જવાબમાં શી બાઉએ જણાવ્યું છે કે દરકને માટે એકસરખી ન્યાય પ્રજાલીકા હોવી જોઈએ અને એ સિદાત ઉપર જ આપણે આફ્રીકામાં રહેવું અને વર્તવું જોઈએ.

બાઉ ગ્રૂપે આ રીતે જે મેમોરેન્ડમ પેશ કયું છે તે કંઈ બ્રીટીશ કોન્ગ્રેસેટીવ પાર્ટીનું સત્તાવાર સ્ટેટમેન્ટ નથી. પથુ કોન્ગ્રેસેટીવ પાર્ટીમાં હાલ કંઈ જનતની વીચારસરણી યાલી રહી છે તે ઉપર આ મેમોરેન્ડમ પ્રકાશ પાડી આફ્રિકન દેશોના સવાલના ઉકેલ માટે કેવા રસ્તો અખતવાર કરવો તેનું સુચન કરે છે.

“માથુ ન માર મેક !”
સાઉથ આફ્રિકા વિષે પશ્ચિમ આફ્રિકાના ગ્રેસ કોન્ગ્રેસમાં બ્રીટીશ વડા પ્રધાન હેરોલ્ડ એક-મોલન જે મોલ્યા, તે ઉપરથી આ “માથુ ન માર મેક” કહેવું થયું છે.
હાગોસ, નાઇજીરીયામાં બાવથુ કરતા તેઓ મોલ્યા હતા કે કોમન વેલ્થના દેશો તેમણે વહેવાર કેવી રીતે ચલાવે છે તે માટે જે કોમન વેલ્થના ખીજ દેશો જે ચર્ચા કરે તે બધું થવાનો સંભવ છે. તેઓએ વધુમાં કહ્યું કે કોમનવેલ્થ ખીજ કોઈ પથુ દેશના આંતરિક આનતમાં માથું નહીં મારવું એ સિદાત ઉપર તંત્ર ચલાવવું આવ્યું છે

ચામડીનો રંગ જોયા વગર સર્વેને સામાન્ય મતાધિકાર

સાઉથ આફ્રિકન ઇન્સ્ટીટ્યુટ ઓફ રિસ રીલેશન્સે યુનીયનના હેલ્લા પચાસ વર્ષો ઉપર સંશોધન કરતાં એ મેલનની સમાપ્તિ વખતે કહ્યું કે આવતી અર્ધી સદીમાં આપણે એક યથ નીચેના કાર્ય ઉપર આસ ખ્યાન આપવું જોઈએ —

- (અ) ચામડીના રંગનો ખ્યાલ રાખ્યા વિના યુનીયનના દરેક માનવને સમાન નજર અને માનથી જોવું જોઈએ.
- (બ) જે ગોરી કોમોની અને ગોરી તથા ખીન-ગોરી કોમની રંગ દેખના કારણુ ને નાણુ કરવું.

(ક) ચામડીના રંગને લઈ મતાધિકાર નહીં મળે તે નાણુ કરી, ગોરી અને ખીન-ગોરી પ્રજા માટે સામાન્ય મતાધિકાર રાખવો.

(ડ) સાઉથ આફ્રિકા એક્ટ ને લઈ સેનેટ અને હાઉસ ઓફ એસેમ્બલીમાં ગોરાજ બેસે તેને નાણુ કરવું જોઈએ.

મહા પ્રયત્નનાં માર્ગો મનને સુખ અને સંજ્ઞતા આપે છે. પરંતુ અલ્પ અપતન વાળો માર્ગ મનને પરાજય અને દુઃખ તરફ લઈ જાય છે.

“ઇન્ડિયન ઓપિનિયન”

શુક્રવાર તા. ૨૨ જાન્યુવારી, ૧૯૫૦.

ભાગલાને માર્ગ

જ્યોત્સના રથી નેશનાલીસ્ટ સરકાર સાઉથ આફ્રિકામાં સત્તાપર આવી છે, ત્યારથી તેના કડક શાસનને લીધે આફ્રિકનોમાં રાષ્ટ્રીયતાનો ફેલાવો થયો વધતો જાય છે. આ હવે એ સ્થિતિએ પહોંચ્યું છે કે તેને રોકવું અશક્ય છે. આ બંધ આને સાઉથ આફ્રિકા સામે કરાવતો ઉભો છે. આ રાષ્ટ્રીયતાને ધણા સમજદાર આફ્રિકનો પણ હવે અપનાવે છે એમ હવે જણાય છે. આ દેશમાં ગોફ પ્રભુત્વ સૌથી ઉપર છે અને નીચે આફ્રિકનો અને વચ્ચે આ સ્થિતિમાં દુઃખ અને સુઝવણી જીવન ચિતાવતા નાટાલના હોદ્દાઓ છે આજ સુધી સાઉથ આફ્રિકાના ગોરાઓ મનતાં હતાં કે પેન-આફ્રિકન ચળવળ ફક્ત ડંકાસો મારનારાઓ કરી રહ્યા છે અને તેને કશું મહત્ત્વ આપવાની જરૂર નથી પણ આને ગભીર વિચાર શીઘ્ર ચીફ લુહુલી પણ એમ કહે છે કે મધ્ય માર્ગ માટે હવે સમય નથી તે નિષ્ફળ થયો છે.

હોદ્દાઓ, કલડો, ગોરાઓ અને આફ્રિકનો સંપર્થી સમાન પથે રહી શકે એટલી ભૂમી અને અવકાશ આ દેશમાં છે એમ માનનાર ચીફ લુહુલી અને તેના અનુયાયીઓએ આજ સુધી તે માટે ઘણા પ્રયત્નો કર્યા અને આને તેઓ નિરાશ થાય એ સ્વાભાવિક અમને જણાય છે. પણ એ દુઃખદ છે, કારણકે એ ફક્ત તક નથી અને ખોટું પણ નથી.

જો આફ્રિકનોની આ રાજકીય નીતિને પ્રોત્સાહન મળે તો તે સારાએ દેશમાં જગલને લાગતાં દવની જેમ બહુકી ઉઠશે આથી આ દેશનું બહુ ચાહતા હરેક માનવીનું કર્તવ્ય છે કે તેઓ સાઉથ આફ્રિકન રેશ રીલેશનસ સામે પેશ કરાયલા આ વિશેના નિવેદનનો બારીકીથી અભ્યાસ કરે અને માર્ગ શોધે. આમ નહીં કરવામાં આવે તો આ દેશમાં બે ભાગ પડશે, અને એક ભાગમાં આફ્રિકનો અને બીજામાં બીજા બધા જશે.

બીજા દાયકાની શરૂઆત

જ્યોત્સના આ દેશના હોદ્દાઓ પોતાની સમસ્યાઓથી લડાયેલા છે, ત્યારે પણ તેમને માતૃદેશની દશમો સ્વાતંત્ર્ય દીન કે જે આવતા મંગળવારે જાન્યુઆરીની ૨૬મીએ પડે છે, તે ઉજવવા માટે તેમની પાસે થોડો વખત જરૂર હશે. દશ વર્ષ ઉપર હોદ્દાસ્થાને પ્રીટીય સાથેનો સબંધ તોડી લોકશાહી શાસન સ્થાપી બીજા દેશોમાં સર્વોપરી સ્થાન, પૂ ગાંધીજીના શ્રેષ્ઠ ધર્મદૂત શ્રી નહેરૂની નેતાગીરીથી પ્રાપ્ત કર્યું.

સાઉથ આફ્રિકાના હોદ્દાઓને સ્વતંત્ર હોદ્દાના વિકાસ સાથે ખાસ સંબંધ છે, કારણ કે આ દેશની અદરજ પૂ. ગાંધીજીને આત્મજ્ઞાન મળ્યું—અને સત્યાગ્રહના રાજકીય તત્ત્વ જ્ઞાનને વિચારી, અમલમાં મૂકી, વિશ્વની તત્ત્વજ્ઞાની પદ્ધતિમાં સ્થાન આપી હોદ્દાને સ્વતંત્ર કર્યું.

સૌથી પ્રથમ ઇન્ડિયન ઓપિનિયન છાપાના કેલમમાં પેસીવ ફીસીસ્ટન્સ અને સત્યાગ્રહ વિશેના શબ્દો વિશ્વના રસ લેવાઓના અભ્યાસ માટે પૂ ગાંધીજીએ નોંધ્યા હતા. આ કેલમની બાજુ માં સત્યાગ્રહના વિષય ઉપરનો પ્રથમ નિબંધ અમે છાપીએ છીએ. ક્ષમા વિકાસ પામતું આફ્રિકા અને તેના લોકો, જે દેશની પ્રગતિ માટે યત્ન કરી રહ્યાં હોય, તેઓને પૂ. ગાંધીજીની રાજકીય નીતિ અને તત્ત્વજ્ઞાનનો અભ્યાસ લાભગ્રાંથી નીવડે.

હેલા દાયકામાં હોદ્દા જે પ્રગતિ સાધી તેનાથી વધુ પ્રગતિ આ દાયકામાં પુલ્ય બાપુજીના આત્માની હોરવણીથી થાય એમ અમે આ દેશના હોદ્દાઓ અને બીજા લોકો અંતઃકરણ પુર્વક માનીએ છીએ અને પ્રાર્થના કરીએ છીએ.

સત્યાગ્રહની નીતિ

૧૯૦૮-નિબંધ-હરીશ્ચંદ્રમાં ઇનામ

લે. એમ. એસ. મોરીસ

૧૯૦૮ ના જાન્યુઆરીમાં જ્યારે ટ્રાન્સવાલે સત્યાગ્રહ યજ કર્યો હતો ત્યારે ઇન્ડિયન ઓપિનિયને “સત્યાગ્રહની નીતિ વિષે નિબંધ હરીશ્ચંદ્રની ચોળના કરી હતી આ યાદ રાખવા જેવું છે કે પૂ ગાંધીજીની નેતાગીરી નીચે, અમાન્ય કાયદાનો ભંગ પ્રથમ જ વખત થતો હતો ચાર નિબંધો મળ્યા. તે ૨૧-૨૨ જ. જ. ૩૦ સેન્ટ્રલ એપીસ્ટલ ચર્ચના મીનીસ્ટરે તપાસ્યાં. તેમાં એમ. એસ. મોરીસ, “મોન એ ર્પોર” મોલ્ટોને રોડ, કનેરમોન્ટ, કેપટાઉન ને ઇનામ મળ્યું તે નિબંધ આ નીચે અમે રજૂ કરીએ છીએ.

આજથી ૧૯ સેકા ઉપર દુનીયા નો એક મહાન નીતિવાન પુરુષ થયો. તેણે પોતાની જીંદગીનો બે મ સત્યાગ્રહને આપ્યો. ધાર્મિક જાગૃતિ ના તે જમાનામાં એક સત્યાગ્રહી રાજ્યની સામે તે સત્યાગ્રહથી લડ્યો. તેનું સામે થવાનું કારણ એટલું રીને ખર્ષ હતું. અને તેનો દાખલો આજ સુધી પાઠ્યાર છે, અને તેથી લોકોને ઉત્તેજન મળે છે. માનવીના બનાવેલા કાયદાને તથા હુકમને તે વશદારીથી યરજી થતો; તે એવી યરતે કે તે પોતાના અંતઃકરણ ના પવિત્ર દરમાનથી વિરુદ્ધ ન હોય તેના વખતમાં એક જીવુ દરમાન નીકળેલું કે માનવી ઉપર કોઈ યુવાઈ શકિત છે એવી માન્યતાને યુદ્ધ દેની, અને દુન્યાદારી સત્યાગ્રહને સર્વોપરી મણવો આ વાતની સામે તે મહા પુરુષ થયો તેણે જણાવ્યું કે “રાજ્ય કરતાને સર્વોપરી માનવાની જરૂર નથી. હું પોતે ઇસુ ખ્રીસ્ત છું, રાજ્ય છું” અને વધુમાં ઇસુએ જણાવ્યું કે “મારે રાજ્ય તે આ દુનીયાનું નથી; જો તે તેજ હોય તો મારા ચેલાઓ ઝપડો કરે.” આ માણસ આખરે ‘કોસ’ ઉપર મરણ પામ્યો. દુનીયામાં તેનો દાખલો અજબથી બરેલો છે. કાયદા સામે થવાનો તે એક અદ્ભૂત બનાવ છે. ખીલા થોળી મારી નાખવા નો હુકમ કરવાની સત્તા કોઈને ન હોય એમાં સવાલ જ નથી રહેતો એ સજ્જ ગેરકાયદે સર મણાવ તે વિષે વધી ઉઠતો નથી. તે ધાતકી જીલમ આર અને અન્યાયી કામ હતું. પોતાના અંતરાત્માની આગાથી તેવા કાયદાની તે સામે થયો.—પણ તે ચારીરિક બળથી નહિ, સત્યાગ્રહથી. ચારીરિક બળથી સામે થવાની વાત જ નહોતી. ઇસુ અને તેના ચેલાઓ એકત્ર થઈ ચારીરિક બળથી સામે થાય તો તેનો ધર્મ નીંદાપાત્ર થાય હ થી મારણ થ

થઈ સામે થવાથી તેની નીતિ હલકી પડે, અને તેની જીંદગીનો હેતુ નિરર્થક બન્ય, તે કારણથી કાયદાનો ભંગ કરી તેની સજ્જાને તે સરજી થયો, અને પોતાના શરીરમાં ખીલા થોળાવા ઇધને બધાનક મરણ ને ભેટ્યો; જો કે તેની ઉત્તમ નીતિને લીધે તેની મદદ માં ધણું જબડું બળ તદ્દપાર હતું. તે બળની સામે જાગ્યે જ કોઈ થઈ શકે, અને તે બળ વાપરવામાં આવે તો અંતે જીત મળ્યા વગર રહે પણ નહિ

ખ્રીસ્તી ઇતિહાસના આજ અરસામાં અને ઇસુ ખ્રીસ્તના મરણ પછી થોડે મહિને સ્ટીવન નામનો પવિત્ર માણસ મોતને યરજી થયો. પોતાના દુરમનને આપવા માટે તેણે પણ પોતાનો જીવ કુરબાન કર્યો તેનો અપરાધ એ હતો કે તેણે ‘મોઝીસ અને તેના તારનાર તરફ નિદાના શબ્દો વાપર્યાં’ પણ તેણે સત્યાગ્રહ ધારણ કર્યો. તેના દુરમનોએ તેને ગારી નાખવાનો ઇશ્વરો કર્યો. તેઓ સહેરની બહાર ધસડીને તેને લઈ મયા અને પાણે પાણે મારીને તેનો પ્રાણ લીધો, આ પ્રમાણે સ્ટીવન કુર થયા પછી તેના કુરીદાપર જેસસબમ આ ફેર વરતાયા લાગ્યો તેઓને પોતાના અંતરની અન્યાતા ખાતર લોહી પિંકકારવા લાગ્યા, અને તેમને ફેદમાં પુર્ષા આ પીગાએલા લોકોને સત્યાગ્રહ આ પ્રમાણે પવિત્ર થયો. જીલમ અને ધાતકીપણા સામે તેમની તરવાર તે સત્યાગ્રહની હતી.

આમ ધાર્મિક બાબતમાં પોતાના રેકની ખાતર જીવ કુરબાન કરાયા છે. તેવી જ રીતે દુનીયાદારી બાબતોની અંદર પણ જ્યારે જ્યારે જીલમી કાયદાઓ માનવીને હલકા પાડે, અને તેમની મરદાનગી દરી લે ત્યારે તેની સામે થવાનો અને પોતાની ઘડ ટેક જીવવવાને સત્યાગ્રહ એ સરસ સાધન છે.—અહુર્

મી. ટોમ મ્બોયાનો પુલ્હો પત્ર

કેનીયાના આફ્રિકન રાષ્ટ્રવાદી આગેવાન મી. ટોમ મ્બોયાએ મી. ષ્કન્ડસની ન્યુ ડેલીમાં પાર્ટીની અને ગ્રુપ કેપ્ટન બ્રીક્સની યુનાઇટેડ પાર્ટીને તેમ કેનીયાના હોદ્દા, મુરશીમ અને આરખ નેતાઓને હેરોથોને એક પુલ્હો પત્ર લખ્યો છે.

મી. મ્બોયાએ આ પુલ્હો પત્ર નકરોબીમાં મળેલી એક જાહેર સભામાં વાંચી વતાવ્યો હતો.

એ પુલ્હો પત્ર

મી. મ્બોયાએ બધી બીન આફ્રિકન ડેમોના નેતાઓને હેરોથોને લખેલા આ પુલ્હો પત્રમાં લખ્યું છે કે, લંડનમાં ચાલુ માસમાં કરનાર બંધારણીય પરિષદને નિષ્ફળ બંધો તે બંધારણીય વાટાપાટીમાં આફ્રિકનોને ફરી વિશ્વાસ રહેશે નહિ અને વસાહતી ડેમો પોતાના હક્કો માટે જે કંઈ કરી રહેલ છે તે પરત્વેની આફ્રિકનોની શંકા ખરી જ છે એમ તેમને લાગશે અને તે રીતે વિચાર કરતા યદ્ય જશે.

તમે જે વલણ અપભાર કરશો તે પર આફ્રિકનોને વલણ અપવશ્યે. જે તમે નકારાત્મક અને રોકાવટખુ વલણ અપભાર કરશો તે તેથી આપણા સવાલોને ઉકેલ યદ્ય સકનાર નથી. જે તમારું વલણ વાળખી અને રચનાત્મક હશે તે લોકશાહી અને માનવ જાતના ન્યાય માટે સમર્થન કરવાની નીતિમાં આજળ વલણનું આફ્રિકનોને ઉરોબન મળશે.

મીત્ર ઓ કે સુરકેલી ઉલી કેરનાર છો ?

સાચા ન્યાય અને માનવ જાતના હક્કની શુભીકા ઉપર મીત્રાચારી અને સહકાર માટે અમે ફરી આમારો હાથ લંબાવીએ છીએ. એ હાથ ગ્રહીને તમે આમારી સાથે સાથે ચાલશો કે આમારી પ્રમતિમાં તમે જ રોકાવટ

કરનારા છો એનો નિર્ણય અમે કરતા યદ્ય જાય.

લંડન ડેન્ટર-સની આજતમા મી. મ્બોયાએ લખ્યું છે કે શુતકાળમાં કરેલી શુભો સુધારી તેમાંથી કંઈ શીખવાની સોનરી તક લંડન ડેન્ટર-સે પુરી પાડી છે. આપણી સમક્ષ ઘણી બધી તકો પડેલી છે. જાતિ કે રંગના ભેદ સીવાય દરેકને માટે જાવિની તક રહેલી છે.

અમે આફ્રિકનો આજ સુધી આમારો દેશમાં જ યડ કલાસ નામરીક અજાતા આબા છીએ પણ અન્ય પ્રદેશોમાં આફ્રિકનોએ જે પ્રમતિ સાધી પોતાનું રમાન બતાવ્યું છે તે પરવે અમે સો હવે જાગ્રત યથા છીએ અને અમે પણ હવે એવો દાવો કરીએ છીએ.

આફ્રિકન અભિલાષા

આફ્રિકનની અભિલાષા એટલી જ છે કે તેની પણ એક માનવ તરીકે મજાના થવી જોઈએ. એક માનવનું તરીકે તેને રમાન મળવું જોઈએ તેને પોતાના સન્માન અને ધીરવની લામણી હોઈ તે પોતાનું માન મેળો સચવાય, તેના દેશની અને તેને બાળકોની સલામતી સચવાય એ જેવા આગુર છે આફ્રિકને સંપૂર્ણ સ્વતંત્રતા તરફની મનલમાં પહેલા પગલા તરીકે જવાબ દાર રાજતત્રની મામણી હિમ્મત અને વિનયપૂર્વક કરેલી છે, આ મામણી કરતા તેણે લઘુમતી અગર તે વસાહતી ડેમોની હાજરીની પણ મજાના કરેલી જ છે.

બિન આફ્રિકનોને અપીલ

સંપૂર્ણ રાષ્ટ્રત માટેના કાયદેસરના આફ્રિકન દાવામાં વચ્ચે જીલા રહેવા માટે બીન-આફ્રિકનોને ધીક્કારવાને બદલે, આફ્રિકન તમને એટલું જ કહે છે કે તમારા આનાકાની ભયો વલણને તે બરાબર સમજે છે અને તમને તેની સાથે મળી કામ કરવાની અને તમારી

બધી જીતી ટાળી દેવાની તેમ લોકશાહી સરકારને અતુરપ થવાની તક આપવા માગે છે.

આફ્રિકન સીવાયની અન્ય બધી ડેમોના નેતાઓને ફરી હેરોથોને મી. મ્બોયા લખ્યાવે છે કે આગામી લંડન ડેન્ટર-સ કેનીયા માટેની આફ્રિકનની તમના અને લામણી તમારી સમક્ષ યોગ્ય રીતે પ્રદર્શીત કરવાની અને

તેમને સમાવી લેવાની તેની તત્પરતા ઘોવવાની તક આપે છે.

આફ્રિકન પોતાના માનવ હક્ક ઉપર તેમ લોકશાહી હક્ક ઉપર જરૂર મુરતાક રહી શકે, આમાં તમારાં સિતે આથેની અથડામણની વાત જ કયા રહી? જે તમે લોકો લોકશાહી વિરુદ્ધની સરકાર તેમ તમારા ખાસ હક્ક ચાલુ રાખવા ન માગતા હો' તે પછી અથડામણનો અવકાશ જ કયા છે?

વિજ્ઞાનનો સંસ્કૃતિને પડકાર

વિશ્વ વિખ્યાત અણુશાસ્ત્રી મુબ્બ વિલાપીટમાં પ્રવચન

કેન્યાના વિશ્વ વિખ્યાત અણુશાસ્ત્રી અને નોબેલ પારિતોષક મેળવનાર પ્રા. બોહરેએ મુબ્બ વિલાપીટના ખાસ પદવીદાન સમારંભમાં બોલતા લખ્યું હતું કે, વિજ્ઞાનના જલ્પર વિલાસને પરિણામે જે નવા ભયો ડોકાઇ રચા છે તે આપણી પ્રાચીન સંસ્કૃતિ માટે જંબીર પડકાર રૂપ છે. તમામ પ્રજા એ એકત્ર મળે અને આપણી સ્થિતિ ની સર્વસમાન સમજણ સર્વત્ર ફેલાય તે જ આ પડકારનો સામનો યદ્ય શકશે આવી સમજુતી રચાવવાનો એક માર્ગ વિજ્ઞાનમાં સહકાર સાધવો છે.

અવળે માર્ગે ઉપયોગ ન કરવો એની ચેતવણી પણ આપી હતી.

પ્રા. બોહરે કહ્યું કે, મુબ્બ વિલાપીટે માટે કરેલું સન્માન વિજ્ઞાનના ક્ષેત્રમાં સહકાર સાધવાની અને તક આપે છે. અણુ શક્તિના શાંતિભયો ઉપયોગ માટે સાથી વધુ કાર્ય કરનારને 'શાંતિ માટે અણુ' ચંદ્રક અમેરીકા આપે છે. પ્રા. બોહરેને ૧૯૫૦માં આ ચંદ્રક મળ્યો હતો.

સાભાર સ્વીકાર :

- વલ્લભભાઈ શુભાભાઈ ટ્રાસવાલ ૨-૨-૦
- પુશોલભાઈ ઘાણભાઈ " ૧-૧-૦
- નવનીતભાઈ વનમણીભાઈ " ૧-૧-૦

બુકકોર્પોરેશન, ઇનકમ ટેક્સ રીટન્સ', લાઇસેન્સિંગ, રેવન્યુ ક્લીયરન્સ અને ઇનસ્પેક્ટરન્સ માટે મળે :

આર. વીરુલ

૧૨ બાકેલી આર્ટ્સ, ૩૮ માર્કેટ સ્ટ્રીટ, કોરનર ડામજોનલ અને માર્કેટ સ્ટ્રીટ, બેંકાનીસબર્ગ, ફોન ૩૩-૧૧૫૪.

ન્યુ ઇન્ડિયા એશ્યોરન્સ કુ. લીમીટેડ

ઇન્ડીયાની મુખ્ય કંપની

અમે વહીવટ કરીએ છીએ :-

આમ. હરીયાઇ, અવરથાંતર, ચોટર, માલ, ચોરી, ઘર કુકુંબ, ઘર માલીકી (સાથે) અકસ્માત વિ.

સાઉથ આફ્રિકાની અંદર મુખ્ય અમલદારો

બલભાઈ રૂસ્તમજી એન્ડ સન,

૧૪૦ કવીન સ્ટ્રીટ, રવખન.

ફોન : રવખન ૨૫૮૪૫, ૨૮૫૧૩, ૨૯૮૪૪.

તમને ખબર છે

- કે ન્યુ ઇન્ડિયા, ઇન્ડિયાની સોયા મોડી વીમા કંપની છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની શરખાઓ ૪૫ દેશોમાં છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા ની ૧૫ શાખાઓ કેવળ ઇન્ડિયા જ છે.
- કે ન્યુ ઇન્ડિયા : આમ, હરીયાઇ અને અકસ્માત ઉપર ૬૦,૦૦,૦૦૦ પાઉંડ પ્રીમીયમ લેગી કરે છે.

સહિસલામતી અને તાત્કાલિક સેવા માટે

ન્યુ ઇન્ડીયા

સાથે વીમો ઉતરાવો.

હિંદીઓ નાટાલની અંદર ગોંધાઈ રહ્યા છે

(અમારા ખાસ ખબરપત્રી તરફથી)

હિંદીઓને ખરેખર નાટાલની અંદર ગોંધી રાખવામાં આવ્યા છે. ઉંઘા મોઢા વધોથી હિંદીઓને ટ્રાસકાઈ માંથી પસાર થવા માટે પરમીટ મળવી અઘરી થઈ પડી છે તેઓને ટેપટાઈન જવા માટે ફરજિયાત ૪૦૦ માઈલનો વધારાનો ચકાસા ખાવો પડે છે, કેમકે ટ્રાસકાઈમાંથી પસાર થવા માટેની પરમીટ મળે એમ નથી હિંદીઓ પરમીટ મેળવવા માટેની ખટપટ પશુ કરતા નથી. તેઓ ચકાસવાનો રસ્તો એજ એક ઉપાય છે એમ સમાજ છે.

હવે તો ફ્રી સ્ટેટ નહીં ક્યું છે કે તે પ્રાંતમાંથી પસાર થતા હિંદીઓ ઉપર કડકાઈ રાખવામાં આવશે, આથી હવે ટેપ જવા માટે મોટ અથવા વિમાનનો એક જ રસ્તો દેખાય છે.

સોમરો-ટીનના ઇમારિયનના નવા અમલદારે પેશ ક્યું છે કે ફ્રી સ્ટેટમાંથી પસાર થતા હિંદીઓ ઉપર મપોદા આ રાખવામાં આવશે. હેવાલપરથી જણાય છે કે આ નવી મપોદા પ્રાંતમાંથી વમર પરમીટ પસાર થતા હિંદીઓ માટે છે, એવા વમર પરવાને જતા હિંદીઓમાં આફ્રિકનનેશનલ કોંગ્રેસ અને બીજા તેવા મંડળના અનુયાયીઓ છે. એમ તેઓ માને છે.

અવિશ્વમાં ફ્રી સ્ટેટમાંથી પસાર થવાના સંતોષકારક કારણે હિંદીઓએ આપવા પડશે.

તેમ. યુનીયનના કાયદા મુજબ હિંદીઓને ફ્રી સ્ટેટમાં રહેવાની મના છે. એથી, ટેપ જનારાઓને તે પ્રાંતમાંથી પસાર થવા માટેની પરમીટ વિના સંકેતે મળતી હતી.

સ મા ચાર સંગ્રહ

—માધીજીની શિખા અને ક્રીડીય જોડાઈની પુત્રી ખીસ સ્ટેઈડ ઉર્ફે મોરા બહેન હવે ભારત દેશ છોડી જોડાઈયા રહેવા ગયા છે. તેમણે માધીજી અને એક પુસ્તક લખ્યું છે તે ટૂંક સમયમાં પ્રસિદ્ધ થશે.

—‘ચિત્ર લેખા’ સાપ્તાહિક, અને ‘બીજ’ તથા ‘જી’ માસિકોના તંત્રી, જણીતા પત્રકાર અને લેખક શ્રી વજી ટેટકરુ હવે રામને કારણે મુખ્યની હરકિશનદાસ હોસ્પિટલમાં અવસાન થયું છે.

—ભારતે પહેલીજ વાર ઈરિયામાં તરતા જહાજો અને ઢાલા પરના ત્રણ મોટા ઘરોના મુખ્ય, મદ્રાસ અને કલકત્તા વચ્ચે રેડીઓ-જી-ટેલીફોન બંધકાર ચરૂ ક્યો છે ઉપરના ત્રણ ઘરોના ટેલીફોન-માહો પશુ રેડીઓ ટિલા શોધક રહેકોને મારહત સમુદ્રમાં જહાજોમાંથી રેડીઓ ટેલીફોન સંદેશની આપલે કરી ચકશે.

—દેશબાદમાં બી. સીવરાવ નામના યુવકે આકાશમાં ઉડવા માટે વીચીન પાખો તૈયાર કરી છે. આ પાખો વાસ અને બીજી વસ્તુઓની મદદથી તૈયાર કરવામાં આવી છે આ પાખોની મદદથી ૨૦ થી ૩૦ માઈલ સુધી આકાશમાં ઉડી શકાશે. શ્રી શીવરાવ કૌશલ જીન વિવુત વિભાગના નાયબ એન્જનીયર છે.

—બિહારના મુખ્ય પ્રધાન ડો. શ્રીકૃષ્ણ સોહાના પ્રમુખ પદે મળેલી પ્રાંતના પ્રધાનોની સભાએ એવું નક્કી ક્યું છે કે પ્રવાસ ઈસ્તીમાન ન્યા ન્યા વસવાટ કરવો પડે ત્યાં ત્યાં ઈરિજન વાસમાં ઉતરવું.

—ભરૂચ જીલ્લાના અણુબી મામના સર પંડ અને જણીતા નિ.સ્વાર્થી કોંગ્રેસ કાયદર રબ શ્રી વિદ્ધલાઈ મયુરભાઈ પટેલને શોકજીની આપવા મામ સમરત તરફથી નાયબ પ્રધાન શ્રી જીડુભાઈ પટેલના પ્રમુખપદે એક શોકસભા મળી હતી. જેમાં જીલ્લા જીલ્લા મામોનાં ૮૦૦૦ જેટલા ભાઈ બહેનોએ હાજરી આપી હતી.

—દિમાસપ પર આરોહણ કરતી મહિલાઓની આંતરરાષ્ટ્રીય ટુકડીએ ૨૧,૫૦૦ ફુટ પર જ્યાં ભારતના અમરથી પર્વતારોહી મેન્ડર એન. ડી જ્યાલની રમતીમાં ઇન્ડિયન હિમાલય ઈન્ડિયન અને ઈશ્લોમની માઈન્ટી નીપરોઈ ઇન્ટીટ્યુટ તરફથી અપાયલી તખ્તી મુકી હતી. આ રમકે સફળ તાથી મદવા પછી ન્યુમેલીયા થતા મેન્ડર ૨૮મી એપ્રિલે અવસાન થયું હતું.

—ઈતના રોગો માટેના ભારત સરકાર ના સલાહકાર અને ભારતીય ઈત વિષયક સમિતિના પ્રમુખ કનલ એન.

વી મેરીએ જણાવ્યું હતું કે, શાળાઓ જતા નવથી તે ૧૪ વર્ષ સુધીની વય ના બાળકોની ઈતની સારવાર માટે ત્રીજી વચ વર્ષીય હેલ્થ ઈત રાખની સારવાર માટેના ૫૦૦ મહત્ત્વના ખાનાં રચાવવાનું નિરધાયું છે.

ચાલો લંડન ગોળમેજમાં

ચાલો માસની લંડનમાં લેન્ડર હાઉસમાં મળનાર કેનીયાની બંધારણીય ગોળમેજ પરિષદમાં ભાગ લેવા માટે કારાસચ્ચો, નોમોનેટ્ડ સચ્ચો, પ્રધાનો વગેરે મળી ૫૦ માણસો જનાર છે તેઓ ત્રણ ટુકડીઓમાં વહેંચાઈને જશે.

કોરટના ગોરા લોકલ સભ્ય મી. કુક આ પરિષદમાં જવાના નથી. વીક સેક્ટરીને તેમણે લખી જણાવ્યું છે કે તબીબી કારણોસર હું એ પરિષદમાં હાજર રહી શકીશ નહિ.

સ્પેસ્વલી ઇલેક્ટેડ સભ્ય મી. મંજે અમાઈ જણાવ્યું હતું કે તે રાઉન્ડ ટેબલમાં જશે નહિ પણ હવે પરિષદમાં જવું કે નહિ તે બાબતમાં હજી વિચાર કરી રહેલ છે.

પરિષદમાં કેનીયાના અવનર સર પ્રેડીક રેનીસન તથા માજી અવનર સર ઇવલીન મેરીમ બનેને હાજર રહેશે.

યુનાઇટેડ પાર્ટીના ચેરમેન મી. કલ્લીક પશુ પાર્ટીના ખચે લંડન જશે અને નિરીક્ષક તરીકે મેસરો કોનરન્સ મા ભાગ લેશે નહિ.

ડેલીગેટોના સેક્રટરી તરીકે મી. રોસ્ટોરકો કામ કરશે.

કોનરન્સ ટમી ફેલુઆરીએ પૂરી થશે અને તા ૬-૧૫ અને ૧૬ના રોજ ડેલીગેટો પાછા આવવાનું જીર્ણમ થશે. કટલાક ડેલીગેટો કહે છે કે જાઓ છીએ ત્યારે શેડ્ડ બંધ રોકાઈને જ પછી જઈશું.

વેપારી ધોરણે ખંભાત પ્રદેશમાં તેલ

રક્તિપન સમાચાર સંસ્થા તાસ જણાવે છે કે, ભારતના મુખર્ષ રાજ્ય ના ખંભાત વિસ્તારમાં રશીયન નિષ્ણા તોની મદદથી વેપારી ધોરણે તેલનો નવા જથ્થો મળી આવ્યો છે.

તાસ વધુમાં જણાવે છે કે સમગ્ર એજ સમયે પંજાબ રાજ્યના જ્વાળા મુખી વિસ્તારમાં વેપારી ધોરણે ગેસનો જથ્થો મળી આવ્યો છે.

આ તેલ માત્ર ત્રણ જ ટુકડાનું ફોર્મિય ક્યાં પાઠ મળી આવ્યું હતું, જેને રશીયન જીરતર ઇન્ડીઓ અજબ બનાવ મળાવે છે. તેઓ કહે છે કે ભારત સરકારે મંજુર કરેલા ફોર્મિય ના ખચમાં ૧૪ ટકાનો વધારો થશે.

કોંગ્રેસના નવા પ્રમુખ

આન્ધ્ર પ્રદેશના મુખ્ય પ્રધાન શ્રી સજીવ રેડી સર્વોત્તમને કોંગ્રેસના પ્રમુખપદે ચુટાઈ આવ્યા છે શ્રી સજીવ રેડી ૧૯૫૩ના મેની ૧૯૫૫ તારીખે અનન્તપુર ખાતે જન્મ્યા હતા. ૧૯૩૧માં જ્યારે માધીજીએ ત્રિવિધ બંધિયારની હાકલ કરી ત્યારે કેવળ ૧૮ વર્ષની વયે શ્રી સજીવ રેડીએ પોતાનો અભ્યાસ છોડી રાષ્ટ્રીય આદોલન મા જુકાવ્યું હતું.

—૧૯૩૮ માં શ્રી રેડી આન્ધ્ર પ્રાંતિય કોંગ્રેસ સમિતિના મદ્રાસ ત્રી ચુટાયા હતા, અને પુરા આઠ વર્ષ સુધી તેમણે આ પદ સંભાળ્યું હતું.

૧૯૪૦ના વેપકિતક સલામકમાં પશુ તેમણે ભાગ લીધો હતો અને જેસમ ગયા હતા ૧૯૪૨ના માર્ચ સુધી તેઓ જેસમ હતા ૧૯૪૨ના ઓગસ્ટ માં મુમ્બઈ ખાતે મળેલી મહા સમીતી ની બેઠકે “હોલ ડાડો”નો ઈરાવ ક્યો હતો અને એ ઈરાવ કરનારી મહા સમીતીની બેઠકમાં હાજરી આપીને શ્રી રેડી પાછા ફરતા હતા ત્યાજ તેમની ધરપકડ થઈ. પહેલા વેલોર અને પછી અમરાવતી જેટલા તેમને રાખવા માં આવ્યા હતા. ૧૯૪૫માં તેમને મુક્ત કરવામાં આવ્યા હતા.

૧૯૪૬માં શ્રી રેડી અનન્તપુર મતદાર મંડળમાંથી મદ્રાસ કારાસચ્ચામાં ચુટાયા હતા ૧૯૪૬માં શ્રી કુમાર રવામી રાજ્ય રચેલા પ્રધાન મંડળમાં તેઓ નવાનધી ખાતાના પ્રધાન બન્યા હતા. ૧૯૫૧માં આન્ધ્ર પ્રાંતિય કોંગ્રેસ સમીતીનું પ્રમુખપદ સંભાળવા તેમણે પ્રધાનપદ છોડી દીધું હતું.

૧૯૫૨ની સામાન્ય ચુટણીમાં પશુ તેઓ મદ્રાસ વિધાન સભા માટે અનન્ત પુર મતદાર મંડળમાંથી ઉભા રહ્યા હતા પશુ એમના કાર્યવાહી હરીફ શ્રી નાગી રેડીને હાથે તેમને શિકરત મળી હતી. ૧૯૫૩ના ઓગસ્ટના અલમ આન્ધ્ર રાજ્યની રચના થયા પછી શ્રી ડી પ્રકાશમ આન્ધ્રના મુખ્ય પ્રધાન બન્યા હતા, અને શ્રી રેડી નાયબ મુખ્ય પ્રધાન બન્યા હતા. વળી વિધાન સભાના કોંગ્રેસ પક્ષના તેઓ નેતા બન્યા હતા. ૧૯૫૫ની ચુટણીમાં શ્રી ગોપાલ રેડી મુખ્ય પ્રધાન બન્યા ત્યારે પશુ શ્રી સંજીવ રેડી નાયબ મુખ્ય પ્રધાન તરીકે ચાહુ રહ્યા હતા.

૧૯૫૬માં રાજ્યપુનરચનાના અનુ-સધાનમાં આન્ધ્ર પ્રદેશનું નવું તેલુગુ રાજ્ય રચવાયુ ત્યારે માં સજીવ રેડીને વિધાન સભા કોંગ્રેસ પક્ષના નેતા તરીકે ચૂંટી કાઢવામાં આવ્યા હતા અને તેઓ “વિશાળ આન્ધ્ર”ના પહેલા મુખ્ય પ્રધાન બન્યા હતા.

પુરા ત્રણ વર્ષ સુધી મુખ્ય પ્રધાન પદ કરીને શ્રી રેડી કોંગ્રેસની સેવા કરવા માટે પોતાનો હોઠો ભોડી રહ્યા છે આવા ખેપ નિષ્ઠ અને કાર્યનિષ્ઠ અમણીના નેતૃત્વ હેલ્થ કોંગ્રેસ વધારે મજબુત બનશે એ નિઃશક છે.

ધરમાં કેમ બનાવી ટમાડવા લાયક સુકાવ્ય. “બનને મોખ” રવ કીશોર-લાલ મચરવાળા કૃત સુરે જ્યા કામળ પર એ રંગમાં હપાયું છે. ભાવ ફીકત થી. ૧-૦ પોસ્ટેલ ૩ પેની. આ જોડીસેથી મળશે.

સર્વોદય-પાત્ર વાળા દાદા !

અન્વેરથી બ્યારે પુ. રવિચંદ્ર મહારાજ, પુ. વિનોબાજીની પાસે શી વિદાય થયા, તે વખતે વિનોબાજી એ તેમને કહ્યું હતું કે આપ સર્વોદય-પાત્રની સ્થાપના માટે અમદાવાદમાં ઘેર ઘેર ફરી ચાંતિનો સંદેશો પહોંચાડો! પુ મહારાજે કહ્યું-એ સંદેશો તો હું પહોંચાડીશ, પરંતુ તે પછીની જે વ્યવસ્થા તે મારાથી નહિ ચાપા ત્યારે વિનોબાજી એ કહ્યું-હોંદુસ્તાનમાં યુજ્જ્વલ પ્રદેશ હિસાબી કામદાનમાં બહુ કુશળ છે. અને તેમાં પણ અમદાવાદ તો સૌથી કુશળ છે. એથી તેની ચિંતા તમે ના કરો? આવી રીતે વિનોબાજીને સંદેશો લઈ પદયાત્રા કરતા પુ મહારાજ અમદાવાદ પહોંચ્યા.

તેમનો કાર્યક્રમ સરળતાથી અને વ્યવસ્થિત રીતે ચાલી રહ્યો છે. અમ તો અમદાવાદ ધર્મજી મોહન સહેર છે. તેનો મધ્ય ભાગ ઊડીને ચારે તરફ મોટી-મોટી 'સોસાયટીઓ', અને મોટી મોટી વસ્તિઓ ફેલાયેલી છે, મહારાજે સહેરનો ૨૫૫ બામ ઊડીને, બાલ્ય ક્ષેત્રમાં જ પ્રચાર ચર કર્યો. જે ક્ષેત્ર મા મહારાજનો કાર્યક્રમ થાય છે, ત્યાં પહેલેથી જ ખબર આપવામાં આવે છે. ખાસ કરીને સખ્યા કાલે જ તેમનો પ્રવેશ ત્યાં થાય છે. બહુ જ મોટી સંખ્યામાં લોકો તે-નું સ્વાગત કરે છે. ઠાંઠા ઠાંઠા વખત તો પુ વિનોબાજી ની પદયાત્રાનું જ સ્મરણ થાય છે. સ્વાગત પછી રાત્રે જાહેર સભાની આયોજન થાય છે, તેમાં મહારાજ પણ ચાંતિ-સેના અને સર્વોદય-પાત્રના વિચારના રહસ્ય વિસ્તારથી સમજાવે છે. બાપુના અને 'સર્વોદય મિત્ર'ના નોંધાય છે. ઉત્સાહી કાર્યકર્તાઓ

પોતાના નામ નોંધાવી, કાર્યક્રમને અપનાવી લે છે સવારના આઠ વાગેથી તેઓ દરેક ઘેરે ફરે છે. કાર્યકર્તાઓને ચાર-પાંચ ડુકડીઓમાં વિભક્ત કરવામાં આવે છે. રાતની સભામાં ઉત્સાહ જનક વાતાવરણ બની રહે છે પુ મહારાજ પણ ઘેર ઘેર ફરી લોકોને સંપર્ક સાધી, તેમને સ્નેહથી પ્રશ્નો પુછી કહે છે-''બાપુએ, એક નવા પેસાનો ખર્ચ વધારવા માટે હું આભ્યો છું ફરી ચકાસો ને? બનરમાં નેનાથી કંઈ પણ નહિ ખરીદી ચકાવ એવી એક પાઇથી પણ આ આજુ છે.'' અને દુકાનોમાં જાય છે ત્યારે મોટેથી કહે છે-''અરે બાપુ! તમારે ત્યાં એક ગ્રાહક આભ્યો છે, કંઈ ખરીદવા માટે નહિ, પરંતુ ખર્ચ કરાવવા'' આ રીતે તેઓ હમેશા હસતાં હસતાં પ્રસન્ન મુખથી બધાની પાસે પોતાની લાકડી ઠોકતા ઠોકતા પહોંચી જાય છે જણ્યે તે બધા તેમના સમા વહાલા ન હોય'' અને બધા રાજીપુથીથી સર્વોદય-પાત્ર રાખવા માટે પોતાના નામ નોંધાવે છે.

આવી રીતે સવારે આઠથી બાર વાગ્યા સુધી સર્વોદય પાત્ર રાખવા વાળા ના નામ નોંધી, ત્યાંના કાર્યકર્તાઓ પાત્ર રાખવા વાળાના મહેલસાવાર પત્રક તૃપ્તિયાર કરે છે. તેમાં પુરૂં નામ તારીખ લખી સંકલ્પકર્તાની સહી કરવામાં આવે છે. આવી રીતે પત્રક બનાવી મોહલસાના જે સર્વોદય-મિત્ર દોષ છે, તેને આપવામાં આવે છે, અને તેની એક નકલ સર્વોદય-સમિતિ ની પાસે રાખવામાં આવે છે. મહિને પૂરો થતા 'સર્વોદય મિત્ર'ના પત્રકના આધારે, દરેક ઘેરે પહોંચી સર્વોદય-પાત્ર

માથી પેસા લઈ લેવામાં આવે છે. પુરેપુરી રકમ બેંકમાં સર્વોદય-પાત્ર ના ખાતે જમા કરવામાં આવે છે આવી રીતે બહુ જ સારી વ્યવસ્થાથી કાર્ય ચાલી રહ્યું છે.

દર બે મહિને ક્ષેત્રવારના સર્વોદય મિત્રોની સંમેલનની યોજના પુ મહારાજના માર્ગદર્શન નીચે થાય છે. સર્વોદય-પાત્રને નિયમિત બનાવવાની જવાબદારી તેમની જ છે, જેમ કહી પુ મહારાજ કાર્યકર્તાઓને પ્રેમપુર્વક પ્રોત્સાહન આપે છે. એ સિવાય અકેક, બપુને કાર્યકર્તાઓ શોડા દિવસ ને અંતે તેમની પાસે પહોંચી, સર્વોદય-પાત્ર કેટલા ઘટયા અને કેટલા વધ્યાં, એની માહિતી આપ્યા કરે છે, અને મુશ્કેલીઓ વિષે સલાહ લઈ પ્રશ્નો ના ઉકેલ કરતા રહે છે આવી રીતે પ્રેમનું વર્ણ બનતું જાય છે

બપોરના બે થી ત્રણ વાગ્યા સુધી એવા ક્ષેત્રની થોડીક પ્રમુખ (આમળ પડતી) મહિલાઓની જુદી સભા યોજાય છે. સર્વોદય-પાત્રના કાર્યક્રમ મા બહેનોને કેટલો મદદતરનો ભાગ છે, તે સબંધમાં પુ મહારાજ ચર્ચા કરે છે ક્ષેત્રની શાળાઓમાં વિદ્યાર્થીઓ અને શિક્ષકોની સાથે પણ ચર્ચા કરવા મા આવે છે. આવી રીતે તે ક્ષેત્રના બાળકો સી પુરૂં અને વહી, બધા આ કાર્યકર્તાથી જાણીતા થઈ જાય છે પરીણમે સર્વોદય-પાત્રની સ્થાપના કરવામાં બહુ જ બાબદાથી થાય છે. સાથે સાથે 'શુભિ પુત્ર' અને 'બુદ્ધાન-પદ'ના ગ્રાહક પણ વધતાં જાય છે સાહિત્યનું વેચાણ પણ ઠીકઠીક થાય છે

સાને ત્રણથી છ વાગ્યા સુધી, ફરીથી સર્વોદય-પાત્રની પદયાત્રા ચર થાય છે. રોજ રાતના આઠ વાગે તે ક્ષેત્ર ના બીજા વાડમાં (Ward) જાહેર સભા થાય છે. આવી રીતે દરેક ક્ષેત્ર મા ત્રણ ચાર દિવસનો કાર્યક્રમ ચાલે છે તે પુરૂં થતા જ, બીજા ક્ષેત્રમાં પુ મહારાજનો કાર્યક્રમ રાખવામાં આવે છે એક દિવસમાં સવારના ૩-૪ કલાકની અંદર ઓછામાં ઓછા ૧૫૦ થી ૨૫૦ સર્વોદય-પાત્ર વહેંચાય છે, અને સાને પણ એટલા જ વહેંચાય છે. આવી રીતે રોજને આકરો ૪૦૦ થી ૫૦૦ સુધી જાય છે પુ મહારાજની તત્પરતા અને તેમની સીધી સરળ પ્રેમપુર્ણ વાણીનું એ પરિણામ છે, કે નવા નવા ક્ષેત્રમાં નવા નવા ઉત્સાહી કાર્યકર્તાઓની ડુકડી તૃપ્તિયાર થઈ જાય છે.

પુ. વિનોબાજીની કહેલી વાત અક્ષરજ સાચી બની રહી છે. અમદાવાદ શહેર વ્યવસ્થા કાર્યમાં, અને તેમાં પણ પેસાની વ્યવસ્થામાં, બહુ જ કુશળ

છે. વ્યવસ્થિત કાર્યના કાળજી પુ મહારાજનો ઉત્સાહ દિન પ્રતિ દિન વધતો જાય છે. માથા વિના યા આજણ કરી વિના તેઓ સતત ફર્યાં કરે છે હમેશાં હસતા ચહેરા, હાથ માં લાકડી, માથા પર ટોપી, આંખી ઘોલી, કંબર બંદી એવા પહેરવેશ જોઈ, લોકો એમને જાણખી જાય છે અને મોલી ઉઠે છે, 'અરે, આ તો સર્વોદય પાત્ર વાળા આપણાં દાદા છે.' ન્યોત્સના ચોકસી.

કેંગ્રેસનું ૬૫મું અધિવેશન:-

બેંગલોરના પરામાં ઉજ્જ્વલ થયેલું સદાશિવનગર

હિંદી રાષ્ટ્રીય કેંગ્રેસનું ૬૫મું અધિવેશન જન્યુઆરીની ૧૨ મીથી ૧૮ દરમિયાન 'સદાશિવનગર'માં પ્રવ્યુ હતું બેંગલોરના એક પરામાં આવેલા ૩૫૦ એકરના વિશાળ વિસ્તાર મા 'સદાશિવ નગર' ઉજ્જ્વલ કરાઈ હતું.

આને ૨૫ વરસ પછી કહ્યું કે, કેંગ્રેસ અધિવેશન અને ગૌસુર રાજ્ય ના કેંગ્રેસ બંનેનું સ્વાગત કયું હતું બેલગામ ખાતે ૧૯૨૪માં બનેલા ઉલ્લા અધિવેશનનું પ્રમુખસ્થાન મહાત્મા ગાંધીજીએ લીધું હતું.

બેંગલોરના એક જુના કેંગ્રેસી કાર્યકર શ્રી કારનાડ સદાશિવરાવના નામ ઉપરથી આ 'શહેર'નું નામ 'સદાશિવ નગર' રાખવામાં આવ્યું હતું. એ અધિવેશનનો અંદાજીત ખર્ચ રૂ. ૨૦ લાખનો થયો. આ બધું દેખાવ માટે નહિ પણ લોકોના શિક્ષણ માટે હતું.

અધિવેશનમાં ૫૦૦૦ કેંગ્રેસી અને ૩,૫૦૦ પ્રતિનિધિઓ હાજર હતા. ઉપરાંત ૪૦૦૦ સ્વયંસેવકો અને સેવિકાઓ પણ ઉપસ્થિત હતા. અધિવેશનનું એક મહત્વનું અમ દેશમાં થયેલી પ્રગતિ અને જુદાં જુદાં રાજ્યોમાં થયેલા વિકાસ કાર્યોની રૂપરેખા રજૂ કરતું એક પ્રદર્શન હતું જેમાં ખાદી અને કુટિર તેમજ ગ્રામોલોગોનો પણ ખાસ સમાવેશ કર્યો હતો

મુકા મરચા અને કાચી કેરી
શ્રેષ્ઠ ૩૩ રતલી મુકા મરચાની યુણીના શી. પર-ઈ F O R પ્રોટસ અને આચાર માટે કાચી કેરી સાડી દસ રતલી પારસલની શી ૯-૯ પોરોજ સાથે રોકડથી ડીસેમ્બરની અવધવેથી મળશે. માટે તાકીદે લખો.
Maarmans (Pty.) Ltd
P. O. Box 26, Phone 128
(Brits, Transvaal.)

નહેરુના નિવાસ સ્થાન 'ત્રિમુર્તિ'માં મહેમાન બનેલા ચપરાશીઓ

શ્રી ઇન્દીરા ગાંધીજી કેંગ્રેસના પ્રમુખ પદ ઊડ્યા અગાઉ એમણે કેંગ્રેસની મહાસમિતિની કચેરીના બધા જ ચપરાશીઓના કુટુંબને પોતાને ત્યાં પિતાશ્રી વડા પ્રધાન પંડીતજીના નિવાસ સ્થાન, ત્રિમુર્તી મહેલમાં આમંત્રણ હતા. કેંગ્રેસ દ્વંતરના કુટુંબના આશરે ૧૨૫ જેટલા ચપરાશી કુટુંબના સભ્યો અને બાળકોથી એ માદશાહી મહેલાત એ દિવસે આખો વખત માનવી રહી હતી. સમાજવાદી સમાજ રચના વચ વિહિન સમાજ રચનાના આજેકુમ પ્રતીક નેકું એ દ્રશ્ય હતું થી ઇન્દીરા ગાંધીજી જાતે એ મહેમાનોની સરભરા

કરી હતી. અને એમનામાં ઉડી દમ દર્દી અને લાભણીથી રસ લીધો હતો. તાનામાં નાના કમચારી પ્રવે થી ઇન્દીરા ગાંધીના હૃદયમાં જેવી લાભણી છે તેનું આ ઉમદા ઉદાહરણ છે. વડા પ્રધાન નહેરુના આ નિવાસ સ્થાને આચાર સુધીમાં જાત જાતના મહેમાનો જમા છે. દેશી અને વિદેશી, કાળા અને ગોરા, વિદ્વાનો, કલાકારો, વૈજ્ઞાનિકો, સમાજશાસ્ત્રી અને પ્રખર રાજનીતિજ્ઞો પણ અંચે મહિને વડા પ્રધાનના એ સો બા હાર મહેલમાં આવેલાં શ્રી ઇન્દીરા ગાંધીના આ સ્વાસો મહેમાનો આવેલા તેવા આ પહેલાં ત્યાં કમી ઠાંઠાએ જમા નથી.

મધ્યકાલીન યુગનું આફ્રિકા

લેખક: શ્રીયુત પ્રાણશંકર જોશી

(૧મા અંકથી ચાલુ)

હાલ પડ' યુનીવર્સિટીના પ્રાધ્યાપક લીએ કે-સપરીનું સરોધન કરે છે કે "મધ્યકાલીન યુગમા પશ્ચિમ આફ્રિકા માં નીચે મુજબ દસ રાજ્યો કે મહા-રાજ્યો હતા (૧) ધાનાનું સામ્રાજ્ય (૨) પ્રિલેનું રાજ્ય (૩) ગ્રેલેરિટન સામ્રાજ્ય (૪) સોમહાઇનું રાજ્ય (૫) સોમહાઇનું સામ્રાજ્ય (૬) મોથનું રાજ્ય (૭) મોરસ્વીનું રાજ્ય (૮) ન્યુપેનું રાજ્ય (૯) મોરમાનું રાજ્ય (૧૦) મેનીનનું રાજ્ય

૪ સ ૧૨૧૩થી ૪ સ ૧૪૧૪ સુધીમા યજ્ઞ મેલેલા બાર રાજ્યશાસકો ના નામ 'મોસા' કે 'મુસા'થી યજ્ઞ યતા હતા, બ્યારે સોમહાઇ રાજ્યના ૪ સ ૬૭૮થી ૧૫૯૨ સુધીમા યજ્ઞેલા ૬૨ રાજ્યોમાથી તેરના નામ "આ" થી અને નવના નામ "ચરકીયા" યાજ્ઞથી યજ્ઞ યતા હતા. તેત્રીસમા રાજ્યથી મુરલીમ નામોના પ્રારબ માપ છે

કાળા મુરલીમ સમ્રાટ મદાન ચરકીયા ના નરેશપદ દેશન સત્તાની ઉચ્ચ કક્ષા એ પહેલેથી સોમહાઇ રાજ્ય બારે બચરિયત રીતે ચાલતું હતું. રસ્તા, વાહનબવદાર અને બહેર સલામતી ફુનીયાના ટોપ પશુ સમકાલીન રાજ્યથી ઉતરતી કક્ષાના ન હતા સમ્રાટનું સન્માન તેના વિશાળ સામ્રાજ્યમા દેર દેર યતું ગેચાઉ, ટિમ્મકટ્ટુ અને નેનિ વગેરે વિદ્યાકેન્દ્રો હતા. સાનોરી ની વિવાપીરમા હનરો વિદ્યાઓએ કાપ્પો, વ્યાકરણ, જ્યોત્ષ, ચમક્રિયા વગેરે શીખવા ભેગા મળતા સોળમી અને સત્તરમી સદીમા સારો સરખો સાહિત્યવિકાસ થયો હતો. કલા ઉચ્ચ કક્ષાએ પહોંચી હતી. વેદ મનુરીની પ્રથમા થોડી યુલામી હતી. પશુ યુલામોની પ્રગતિ ફૂંધાતી ન હતી કારીમરોનું બધારજી એવુ સારૂ બ્ય વરિયત હતું કે એકારી કે બુખમરોનો વેશમાત્ર બુખ નરોતો રજો લીએ ફોલિનિયસ પદરમી સદીના સોમહાઇ રાજ્યનું પર્જન કરતા કરે છે કે "આ પ્રદેશ આનબ, દોર, કુધ અને માખણ થી ઉચ્ચમતો હતા પશુ મીઠાની તંગી હતી પાચસો માઇલ દુર આવેલા ટીમાજાથી મીકુ ઉપર લાવવામા આવતું રોમબુગેના સમુદ્ર રાજ પાસે થોનાની અનેક વસ્તુઓ હતી. તેમની કચેરીમા સુશોભિત રામરચીકું હતું. અનેક દરખોને, ન્યાયાધીશોને, ધર્મો માથેને અને પદીતોને રાજ્ય ચોપતું. બરખરી પ્રદેશના મજા દરતભીખિત

મથો લા આવતા અને સારે ભાવે વેચાતા. કેટલાક દબસી વિદાનો ગોરા ઇતિ-હાસકારોનો જ આધાર ટાકોને પશ્ચિમ આફ્રિકાની સરુતિનો ઓરવપુર્ણ બૂત કાળ આવેલે છે. તેઓ કરે છે કે હીંદની વસાહતનો ઇતિહાસ નિમ્નોવોસ કે કુ'કા કદના કાળા દબસીઓએ જ યજ્ઞ કર્યો છે. દ્રવિડ લોકો જરા ઉચા કદના દબસીઓ હતા રૂવેદમા વર્ણવેલ યુદ વસ્તુત ઓરામ આથી અને દબસી રક્તવાળા અનાયો વચ્ચે યજ્ઞે. ફૂજી કાળા લોકોનો સરદાર હતો. આથી પરાજીત કાળાઓને થોડાક વર્ષ સુધી અધમ દયામા રાખી યકયા હતા, પશુ પાછળથી રમબેદ દુર યયો હતો

દબસી લોકોનો વિશેષ ઘવો એ છે કે આદમ પર્વતને ઝોળંગીને છટાલી મા ઉતરનાર ઇતિહાસપ્રસિદ્ધ હેનિબાલ દબસી હતો. ઝોરટ્રોમા, બર્મની, ર્પેન, પોટુ'આલ અને ક્રાસની ચિત્રકલા મા દબસી સંસ્કૃતિનું પ્રતિબીબ છે. આખા યુરોપમા Black Virginsનાં ચિત્રો આવેખાયેલા છે. પ્રસિદ્ધ મુંદરી ક્લીપોપેટ્રામા દબસી રક્ત વરેલું હતું. અને એ જ રકતે સીતરને પ્રેમલમ માટે આકર્ષ્યો હતો

ભારત સિવાયના ઝોશીયાન બીબ કેટલાક દેશોમા પશુ દબસી સંસ્કૃતિની છાપ છે, એવો ઘવો પશુ કેટલાક વિદાનોએ કર્યો છે. ટામ વચના રાજ્યશાસન પ્રસંગે દબસી યુલામો ચીન પશુ ગયા હતા એમ કહેવાય છે કે સમ્રાટ સીઆયો લુ પેનની મહારાણી લી દબસી હતી. પ્રેફિસર મનરો પ્રાચીન જાપાન વિશેના એક પુસ્તકમા જાપાની પ્રજામા મોન્ગોલિયન રક્ત સાથે દબસી રક્ત બળ્યુ છે એમ કરે છે. અરમરતાનમા મહમ્મદ ૫૫મમરે જોદ બીન હેરિય નામના દબસીને સેનાપાત બનાવેલો અને એને પોતાના પુત્ર તરીકે રાખેલો. ઇસ્લામી સંસ્કૃતિની બીજી પ્રતિષ્ઠિત બંધિત નિલાઇ-ઈ-હવેશ પશુ દબસી જ હતી. તેનો અવાજ બુલદ હતો ઇસ્લામી યુગમા પહેલવહેલી ખાજ પોહારનાર એ પુરખ હતો. પદરમી સદીના અંત માં બમાજના ઓક પ્રદેશ ઉપર ખાખર થાક અને ઇન્દીલ ખાન નામના દબસી સરદારોએ થોડાક વર્ષ રાજ-શાસન કર્યું હતું

આમ છતાં આફ્રિકાના પદ પર હજી ઘણા મ દેશો એવા છે, જેમનો

પ્રાચીન ઇતિહાસ હજી ઉપલબ્ધ થયો નથી આ દેશોમા દક્ષિણ આફ્રિકાનો પશુ સમાવેશ યજ્ઞ કરે ને થોડુંકહું સંશોધન યજ્ઞ છે તે દર્શાવે છે કે આ પ્રદેશમા વસવા આવનારી પ્રજાઓમા બુસમેન, હોટેન્ટોટ બાન્ડુનું અમરયાન હતું "યુરોપસ ડીસ્કવરી ઝોફ સાથે આફ્રિકા"ના લેખક ડો. વેલ્સના પ્રતિ-પાલન અનુસાર ઇ. સ ૫૨૭માં પહેલ વહેલો ભારતવાસી જ દક્ષિણ આફ્રિકા મા પહોંચ્યો હતો. એ પછી ૧૩૩૦ ૧૪' વહી ગયા અને ૪ સ ૧૮૬૦મા

સર પુરુષોત્તમદાસ ઠાકોરદાસની જીવન ઝરમર

(૧મા અંકથી ચાલુ)

સર પુરુષોત્તમદાસ ઠાકુ જમખાનાના આ જીવન સભ્ય યયા હતા એ સિવાય બ્યાવામ પ્રિયતાનો વારસો પુરુષો-ત્તમદાસને તેમના કાકા વીજ જીખજીદાસ તરફથી મળ્યો હતો. વીજ જીખજીદાસ ના સર્વ યજ્ઞે પુત્ર વુલ્મ સર પુરુષોત્તમ દાસે મદકથુ કર્યો હતો.

ઇ. સ. ૧૯૦૦મા, ૨૧ વર્ષની ઉમરે સર પુરુષોત્તમદાસ ખી. એ. પાસ યયા, સાથે સાથેજ તેમજે કાપ્પે ના અભ્યાસ પશુ કર્યો હતો. કાકાના ઇના ધંધામા પડતુ કે પિતાની પેટીમા નોડાવુ એ પ્રથ દવે તેમની સામે આવી ઉભે. પિતાને પમકે જવાની ઇચ્છાથી સર પુરુષોત્તમદાસ પિતાના જ નામથી જાણીતી થયેલી ઠાકોરદાસ એન્ડ કંપનીમા નોડાવા. પેટીના ભાગી-દારો મી. હોરમસજી વકીલ અને મી ફરતમ કામએ કથી દાદ લીધા નહી આથી કાકાના આગ્રહથી તેઓ કાકાની નારાયણ રાજનરામ નામે જાણીતી થયેલી પેટીમા શીખાજી તરીકે નોડાવા. વેપાર કપાસ અને તેલીઓઆને હતા આ પેટી મુખ્યત્વે ચેમર ઝોફ કામકામા નોડાનારી પ્રથમજ પેટી હતી.

નારજીદાસના કક અમલ નીચે સર

હીંદી વસાહત નાતાલ પ્રાંતમાં યજ્ઞ યજ્ઞ એટલું જ આપજીને ઇતિહાસ કરે છે.

દક્ષિણ આફ્રિકાનો પદરમી સદી પછીનો ઇતિહાસ આપજી માટે મુલબ્ધ છે. હીંદનો જળમામ' શોખાયા પછી દક્ષિણ આફ્રિકા પ્રસિદ્ધિમા આવ્યુ અને યુરોપ તથા ભારત વચ્ચે જળપ્રવાસ કરતા ઓરાજો માટે કેપટાઉન "અધ-માર્ગશુદ્ધ" બન્યુ આફ્રિકાને દક્ષિણ કાંઠે વસવા પોટુ'ગીઝોએ પ્રયાસ કર્યો હતો ખરો, પશુ "ફૂપ ઝોફ યુક હોપ" ના હોટેન્ટોને ઘાથે પરાજીત પામતા તેમજે આ સામરકાંઠાને છોડી દીધો હતો પછી તેમજે એ તરફ મીટ સરખી માડી નહોતી પશ્ચિમે એન્-ગોલા અને પૂર્વે મોઝામ્બીકમા યાજી નાખી ને તેમજે સતોધ માન્યા

(ચાલુ)

સર પુરુષોત્તમદાસની કારકીર્દી યજ્ઞ યજ્ઞ. પેટીમા કામ કરનાર એન્ડ્રુએટ તરીકે સર પુરુષોત્તમદાસ પહેલા જ હતા. બુલો યતી તે સુધારી સર પુરુષોત્તમદાસે એમના ચારિત્ર્યનું ધરતર કહ્યું

આ દરમીયાન સર પુરુષોત્તમદાસના લમ વિષેની વાત તો નકકરે સ્વરૂપ લેતી જતી જ હતી. અતે જાવીસ વર્ષની ઉમરે સર પુરુષોત્તમદાસ દામજી ઠાકોરની ઝોખશીસ વર્ષની બનકુંવર નામની અતિ સ્વરૂપવાન કન્યા સાથે ૧૯૦૧મા ૬ ફી માર્ચને દિને લગ થયા. લગ્નનો દિવસ મે રીતે સંરમરશીમ હતો ખી એ. ડીઝીની ઠાન્વોદેશન સેરીમની લગ્નને દિવસે જ હતી

આ પછી પેટી ત્રજી લાખની જોદ માં તજાજ તે બ્યાવાવા પેટીના ભાગી-દારોએ પુરુષોત્તમદાસને જોદમા આઠ આની ભાગ રાખવા કહ્યું. પુરુષોત્તમ-દાસે ઉડો વિચાર કર્યો, અને આ જોલો ઉપાડવા તપધાર યયા અને વિજજીખજીદાસના આશીર્વાદ લીધા આ પછી તેઓ પેટીના સીનીઅર ભાગીદાર બન્યા, અને આ રીતે "ફૂ ખબરના રાજ્ય" રાજ્ય યજ્ઞ યજ્ઞ "

(સંપૂર્ણ)

માસ્ટર બ્રધર્સ (મી.) લીમીટેડ

નવ નવના નાયબન, રેઇમી તેમજ સુવસ કાપડ, શીએ જાળકો અને પુરુષો માટે જીતમ નવના વુલન જર્સી, પુલોવર, કારકીનસ અને બચ્ચાઓ માટે-બુટીક, બીબસ, બ્યેન્ડેસ, થોલ્સ, વેપકીનસ વિગેરે.

ફરેકે નવના માલ માટે તપાસ કરવા લાલામજી.

૩૩ વેસ્ટ સ્ટ્રીટ, જોહાંનીસબર્ગ.

ફોન : ૮૩૫-૬૭૮૬ — ઝોકસ ૧૫૪૯.

હિંદના સમાચારો

તા ૧૯-૧-૧૯૬૦.

રેલ પીઠિતો માટે વસવાટો બાંધવા

સુરત જીલ્લાના ગ્રામ વિસ્તારમાંના રેલ પીઠિતો માટે ૨૨૫ જેટલા વસવાટો બાંધવા માટે મુખ્યમંત્રી રેલ રાહત નામરિક સમિતિ એ ડા. ૬૭,૫૦૦ને ફાળો સુરત જીલ્લાના ક્ષેત્રે શ્રી દુર્ગાશી પર મોકલી આપ્યો છે.

આ સમિતિના પ્રમુખ શ્રી લાલચંદ શિરાયંદ છે. ક્ષેત્ર પર આવેલા સમિતિના પત્રમાં આ રકમમાંથી અધિકારી તાલુકાના આર.પી.આ. ૫૬, આદામી ૩૬, ડેસાડામાં ૫૮ અને કામરેજ તાલુકાના કોરવમ ૩૧ અળી કુલ ૧૮૧ વસવાટો બાંધવા નજીવાણુ છે. બાકીના ૪૪ વસવાટો ક્યા બાંધવા તેનો નિર્ણય શ્રી રણુજીદાસ ચોપાવાળા સાથે મળી ક્ષેત્રે શ્રી દુર્ગાશીએ કરવાનો છે.

નર્મદા બંધ યોજનાના પ્રથમ તબક્કાને અળનારી મંજુરી

મર્યાદા — "નર્મદા યોજના જલદી પાર પડે એવી બધાની ઇચ્છા છે, પરંતુ તેના અમલમાં પુષ્કળ નાણાં જોઈશે. ટેકનિશીયન અને નિષ્ણાંતો દ્વારા આ યોજનાને તપાસવાની જરૂર રહે છે. હવે આણ છે કે પ્રથમ તબક્કાની યોજનાને જલદીથી મંજુરી મળશે અને ત્યારબાદ તેને અમલી બનાવવાનું અને જલદીથી પુર્ણ કરવાનું કામ સરકારનું રહેશે."

નર્મદા બંધ, નહેરુ અને બંધ યોજનાના રચનાની સુલાકાતે આવેલા કેન્દ્રના જળ અને સિંચાણ ખાતાનો નામન પ્રધાન શ્રી જયસુખલાલ દાદીએ પત્રકારો સમક્ષ ઉપર મુખ્ય નજીવાણુ હતું.

સુરતની પુર રક્ષક દીવાલની મરામત માટે મંજુર થયેલી રૂા. ત્રીસ લાખની રકમ

તાપીના છેલ્લા પ્રલય પુરથી અડીત થયેલી સુરત શહેરની પુર સંરક્ષણ વિભાગને આમાંથી ચોસાસા પહેલાં સમારી લેવા માટે મુખ્ય સરકારે રૂા. ૩૦ લાખની રકમ મંજુર કરી હોવાની વિશાલ પાત્ર માહિતી મળી છે.

મુખ્ય સરકારે મંજુર કરેલી આ રૂા. ૩૦ લાખની રકમમાં ભારત સરકાર રજા ટકાવે, મુખ્ય સરકાર રૂા ટકાવે ફાળો આપશે. વળી આ કામમાં સુરત સુધારા ને રૂા ટકાવે અર્થ કરશે તે પેટ તેને એ

અર્થ માટેની લોન આપવાનો મુખ્ય સરકારે નિર્ણય કર્યો છે.

શ્રી નહેરુ એકલા

શ્રી ઇન્દીરા માધી કે નેએ તેમના પિતાશ્રી શ્રી જવાહરલાલજી સાથે મૈત્રુ ના મવનરના મહેમાન તરીકે તેમના બંધામાં રહેવાના હતાં, તેઓ વિચાર બદલી બેંગલોરમાં બંધાયેલી ડેવિસ અધિવેશનના સદાસિવનમરના "નેતા નિવાસ"માં રહેવા મવા હતા

ડેવિસના પ્રમુખ શ્રી સંજીવ રેડ્ડી અને બીજા નેતાઓ પશુ "નેતા નિવાસ"માં ઉતરી હતા

વડા પ્રધાન નહેરુ એકલા મવનરના બંધે રહ્યાં

અધિવેશનમાંથી જમવા માટે બંધે જતા નહેરુએ તેમના સાથીદારોને પુછ્યું કે તેમની સાથે કેવું આવવા તક્યાર છે? બધાએ ના પાડી ત્યારે, ચોતાની પુત્રી શ્રી ઇન્દીરા સાથે જોઈ તેમને પુછ્યું, "તું ઇન્દીરા?"

બંધે શ્રી ઇન્દીરા એ કહ્યું કે "હું તેા કેમમાં જ રહીશ" ત્યારે નહેરુજી હસતા હસતાં બોલ્યા હવે તેા મારી ઇન્દીરા પશુ મારી સાથે આવવા માંમતી નથી.

બિહાર રાજ્યમાં ગોવધ બંધી

બિહાર સરકારના પશુ સંરોપન ખાતાના પ્રધાન શ્રી જનત નારાયણુ લાલે જાહેર કર્યું છે કે, ચોરાજ સમયમાં આખા રાજ્યમાં કાપડા દારા ગોવધ બંધી થશે આ અંગે કાપડો થયો છે, અને તેના પેટા કાપડા પખવાડિયામાં તક્યાર થતાં તેનો અમલ થશે

શ્રી માધવજી જીવણુજીનું અવસાન

જવાહર પેાર તાલુકાના જમ્પીતા ધર્મ નિધ શ્રી માધવજી જીવણુજી પટેલનું ૭૫ વર્ષની પાકટવયે અચાનક હાટ-ફેધલથી અવસાન થયું છે.

તેઓ ૧૯૩૯થી બાળવર્ષથી માંડી સાત ધોરણુ સુધી ન્યાત જાતના બેદ સિવાય ૪૦-૫૦ વિદ્યાર્થીઓને તથા વિદ્યાર્થીનીઓને પુસ્તકો આપતા હતા. ત્યારબાદ અંગ્રેજ પહેલા ધોરણુથી ડેવિસ સુધીના પુસ્તકો આપવાનું ચર્ક કર્યું હતું. આજ સુધીમાં ૨૦૦૦ ઉપરાત વિદ્યાર્થીઓને તથા વિદ્યાર્થીની ઓને તેમજ પુસ્તકો આપ્યા હતા.

મરનાર પોતાની પાછળ પાંચ પુત્રો, બે પુત્રીઓ, છ પૌત્ર તથા વિધવા મૂકી મવા છે. ઇશ્વર સ્વમરંથના આત્માને શાંતી અર્પે.

ત્રીબને છેલ્લા તબક્કામાં પ્રવેશું લીલાઈ કારખાનાનું બાંધકામ

લીલાઈના ચોલાઈના કારખાનાની બુધીમત્ કામકાજ આને પુર્ક થતાં બીલાઈના કારખાનાનું બાંધકામ ત્રીબ અને છેલ્લા તબક્કામાં પ્રવેશું હતું. પ્રથમ તબક્કે ફેબ્રુઆરીમાં પીમ આપનનું ઉત્પાદન શર્કે ક્રાચુ, ત્યારે બીજા તબક્કો આક્ટોબરની બારમીએ ચોલાઈનું ઉત્પાદન ચર્ક થયુ ત્યારે પુરો થયો હતો ૨૫૦ ટનની ઉત્પાદન યકિતવાળી પ્રથમ બટીએ અત્યાર સુધીમાં ૬,૮૦૦ ટન ચોલાઈની પાટો ઉત્પાદન કરેલ છે, આમ હવે બીલાઈ ખાતે બુધીમત્, બિલેટ, રેફલ અને રફાયરલ અને મર્ચન્ટ એમ ચાર શૌભો મિલો થશે; જેમાંની બુધીમત્ મિલ પુરી થઈ છે અને બિલેટ આ વર્ષના અંત પહેલા પુરી થશે. બાકીના બે આવતે વર્ષે પુરી થશે આ કાર ખાનામાં ૨૫૦ ટનની ઉત્પાદન યકિતવાળી છ બટીઓ છે.

વેચી નાંખતા અંગ્રેજો

શ્રી. રમેશ્વર ટાટીયાનો સવાલ કે બધા અંગ્રેજો હાંધમાં તેમણા યાના ખેતરો વેચી ઇસ્ટ આફ્રિકા જાય છે તેનો જવાબ આપતાં નાણા પ્રધાન શ્રી મોરારજી દેસાઈએ કહ્યું કે હાંધની

અંદર, યાના ખેતરોનું વેચાણ ઉપર પ્રતિબંધ મુકવું અચક્ય છે ચોલાઈ અંગ્રેજોને યાના ખેતરો મયે વર્ષે વેચ્યાં હતા. તે માટે હાંધની રીઝર્વ બેંકની પરવાનગી મેળવવામાં આવી હતી

તાકીદના સમયના કાયદાઓ કાયમી કરાય તો એની નાણુદીનો અર્થ શું છે?

કેનીયાની રાષ્ટ્રવાદી નેતા શ્રી ટોમ મોયાએ આને અંગ્રેજી બુધુ હતું કે કેનીયાના તાકીદકાલીન કાયદાઓને કાયમી કાયદાઓનું સ્વરૂપ આપવામાં આવશે તો મવનરે સર પેટ્રીક રેનિસન ને પમણું લેવા ધારે છે તેનો ઉદ્દેશ થાયો જશે. શ્રી મોયાએ જણાવ્યું કે કોઈ પશુ તાસવાદી કાયદા કોઈ પશુ સ્વરૂપમાં રાખવામાં આવશે તો તાકીદની સ્થિતિના અંતની કેવળ જાહેરાતથી આફ્રિકીઓ ભોળવાશે નહિ. લોકોનો વિશ્વાસ પ્રાપ્ત કરીને જ કાયદો અને વ્યવસ્થાની અસરકારક સ્થિતિ સરજી શકાય અને આ માટે ૧૯૬૦ સુધીમાં જવાબદાર શાસનની અમારી મામણીને મવનરે ટો આપવો જોઈએ.

માથે બાંધવાની રીણન અને વેણીઓ

મખમલ, સાદીન, ટાફેટા સીકંતી, રીખન અનેક રંગ, ડીલાઈન અને સાઈલમાં મળશે, લગ્ન મંડપ અને મોરાર સજ્જાવવા માટે જરૂરબાંધ રીણનો મળી શકશે.

બધ્યાં માટે મખમલ, અને વેસમ તથા ફેલ્ટની ટોપીઓ કીફાયત ભાવે બનાવી આપવામાં આવશે.

અંગ્રેજો બાંધવા મખમલ, વેસમ, કોટન વિગેરેનાં કુલોની રંગ રંગની વેણીઓ અને અનેક મકારના પ્રોવર્સ મળશે.

ટેબલ પર મુકવા માટે પ્લાસ્ટીકના મુંદર કુલો મળશે.

ટેકાણું : માખરો હેટસ (મો.) લી.
લેડીઝ એન્ડ ચીલ્ડરન્સ હેટ મેન્યુફેક્ચરર,
ફ્રાન : ૮૩૫-૭૬૯૧ પહેલે ભાગે, બોક્સ ૫૨૫૭.
માસ્કર મેન્સન્સ — ૩૩ વેસ્ક સ્ટ્રીટ, — જોહાનીસબર્ગ.

ચો. બો. ૫૨૬૦ —— ટેલીફોન ૭૩-૫૬૨૦

ટેલીગ્રાફ એડરેસ : "ભગતકો"

ભગત બ્રધર્સ (મો.) લી.

૧૪ કોર્ટ સ્ટ્રીટ,
જોહાનીસબર્ગ.

હોલસેલ અને રીટેઈલ મર્ચન્ટ અને ઇમ્પોર્ટર્સ

ખાસ કરીને હમારે ત્યાં ઇન્ડિયન અને ઇંગ્લીશ મોસરી, માથામાં નાંખવાના જાત જાતના રેસી તેલો સ્ટેનલેસ સ્ટીલ, પીત્તળ અને એલ્યુમીનમના વાસણો-કાચ અને પ્લાસ્ટીકની બંધીઓ-કેરમોઈડ અને સ્ટાઈલર તથા બીજા અનેક રેસી ચીજો કીફાયત ભાવથી મળશે.

લગ્ન પ્રસંગો માટે

અમને મળો.

સુરતી જમણના અને સ્પેસલીસ્ટ છીએ.

શ્રી કેપીટનની અંગત હેમરેમ નીચે પુનીયતના અને રોડેસીયાના કોઇ પણ ભાગમાં તમારે મુકામે આવી રસોઈ કરવાનો અને કન્ટ્રાક્ટ લઈશું

કેપીટન્સ બાલ્કની હોટેલ

(ધી કોર્નર મીઠાઈ હાઉસ)

૩ અને વિક્ટોરીયા સ્ટ્રીટના ખુલ્લાપર - ડરબન.
ફોન નંબર ૨૩૪૧૪ રેલીઆમ : KAPITAN.

તાજું ઉમદા ફ્રૂટ

આફ, લસણ બબર ભાવ, નારીયેળ નં. ૧ શી. ૧-૦,
બેંગ (નંગ ૧૦૦) શી. ૬૦-૦.

દુકાન દાર માટે બાંધવાના ન્યુઝપેપર બબર ભાવ,
પાપક નંબર ૧ શી. ૧૦, નંબર ૨ શી. ૮ ૧૦૦.

મધુરી અને મેનલી પાન બબર ભાવ, ચોસ્ટલ જુડ નારીયેળ ગોલ
શી ૧૦-૬ લાખી અને રહેર નારીયેળ શી. ૧૧-૧ ૩૩૩
રોડેસીયા, ન્યાસાલેન્ડ અને મલેશિયા કોચિના ગોરડેરા ઉપર પુરવ
ધ્યાન આપી કોઈ પણ વસ્તુ પરમીટ કરાવી મોકલશું

All prices subject to Market fluctuations

A. KADER & Co., (PTY) LTD.

WHOLESALE FRUIT MERCHANTS
P. O. Box 251. DURBAN.

ધીરુભાઈ પી. નાયક

પુસ્તકોપર, મુસાફરી, વીમાનાં અને જનરલ એજન્ટ

ઈન્ડિયાન અન્ડર ઇન્ડીયાના ઠોઈ પણ ભાગની હવાઈ ઈરિયાઈ અન્ડર જમીન
માર્ગે મુસાફરી કરવા ઘેર બેઠા અમારી ગારન્ટી મુકોન કરો
લખો, આગ, ચોરી, ફરક, અકસ્માત, પેટરબ્લાસ, વિગેરેના નોખા અમે
દતરાખી આપીએ છીએ

ઈન્ડિયાન, પરસનલ ટેક્સ, ડિસાલના મોપડા લખાવવા રેવન્યુ ક્લીયરન્સ
સર્ટીફિકેટ કે વેપારના લાયસેન્સો પાસપોર્ટ તેમજ ઇમીગ્રેશનને લગતી
નાનવોમા કઈ પણ કી લીધા વિના અમે મફત સલાહ આપીએ છીએ.

નેશનલ મ્યુચ્યુઅલ લાઈફ એસોસીએશન ઓફ ઓસ્ટ્રેલીયા અને યોઈંગ્સાઇ
ઈન્ડિયન-સ કંપની લીમીટેડના પ્રતિનિધિ

Phone : 33-9033. 26 Barkly Arcade,

Cor. 38, Market & Diagonal St., J'BURG.

ફરનીચર! ફરનીચર!! ફરનીચર!!!

એડવૅન્સ મુદ, ડાઇનિંગરૂમ મુદ, વોઈટેબ, ટરેસીંગ એસ્ટ,
સાઈડ બોર્ડ એફીસ ટેક્સ, પુસ્તકેસ, ટેબલ, તાંબ ઈફાયત
ભાવે ખરીદી શકોશો. જાતે પધારી લાભ લેવા મુકરોશ નહિ.

—બોક્સ, ટેબલ અને ફીચન હરેસર—

જે હમારી હેમરેમ નીચે તર્જવાર પાવ છે તેનો સ્ટોક હવેશો તર્જ
વાર રહે છે. માત્ર રોહા ભાવેના પ્રાઈસ લીસ્ટ મજાનો અને વેપાર
માનવ વધારો

L. MISTRY

51 BREE STREET, DURGERSDORP. J'BURG.
PHONE 33-4691. BOX 2526.

શુભ પ્રસંગો માટે ભેટ!

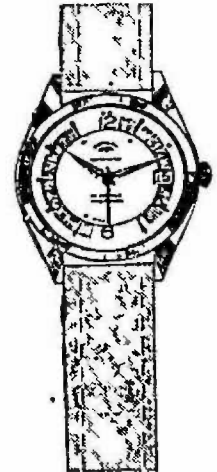
શ્રીઓ અને પુરૂષો માટે

ઘડિયાળ!

૧૭, ૨૧ અને ૨૫ જ્યુલનાં
ઓટોમેટીક કલેન્ડર.

- * રોમર
- * રાઈરી
- * લેકો
- * રસર

વિગેરે દરેક જાતનાં ઘડિયાળ.

ઉપરાંત પુરૂષોનાં શર્ટ સુટ, પાયજામા વિ.
સેમજ બાળકોનાં કપડાં.

હોલસેલ ભાવે મળશે

બોક્સ ૫૬૮૮, ફોન : ૮૩૫-૨૬૦૧.

વલ્લભભાઈ બી. પટેલની કું.

૪૪, મારકેટ સ્ટ્રીટ, બેહાનીસબર્ગ.

હમણાજ આવેલ શીપમેન્ટ

હરેક જાતની અગરખતીઓ જેવી કે "નથુ રોજ" ગેટવે બોર્ડ
ઇન્ડીઆ, અસોહાદરવાર, મુમ્બી રાણી, ચામેલી, લતા મંગેશકર,
વાસંતી, કમ્બુ દરબાર વિગેરે. અમારા પ્રાઈસલીસ્ટ માટે લખો (અમે
ફક્ત ઈન્ડીની બનાવટનીજ અગરખતીઓ રાખીએ છીએ.)

લીલ્લ આફ ૧૦ પેની રતલ	માલ બરોબર પેક કરી
લીલી હળણ શી. ૧-૩ ,,	મલાવીશું.
આખા હળણ શી ૧-૩ ,,	આંદર સાથે પરા મોકલવા
મોટી કળી વાળુલસથ ૧/૩ રતલ	વિન તી છે.

અમે નીચેની વસ્તુઓ કાઇરેક્ટ ઇમ્પોર્ટ કરીએ છીએ.
માલ રાઈરો અને કીફાયત ભાવે મળશે. અમારા પ્રાઇસ લીસ્ટ
માટે લખો :

શીલા ચણા, બદામ, એલચી, પોવા, ગમરા, સેન્ડા સોપારી, કાચી સોપારી,
શેલી સોપારી, જાળ, આંબલી, કાચો, હીમ, મસુર, હરેક જાતની દાળો,
ચણાનો આટો, અડવેનો આટો, પાણીવાળા નાળાએર, વરીવારી, છર, લર્બોંગ,
મેથી, રાવ, અન્જો, સુતા, હીમેજ, ધાણ, ધાણા દાળ, આખા મરચાં,
નારીયેળનો છુઠો, રાજનરો, ખસખસ, હળણ, વિગેરે.

K. HARIBHAI & SONS
(PTY) LTD

Direct Importers : Wholesale & Retail Merchants.
81 Victoria Street, — P.O. Box 2156 — Durban.
Telegraphic Add "BHAISONS"